

Dommy
Officieel orgaan van de Studentenbridgeclub Dombo
20e jaargang – nummer 2 – mei 2006

Inleiding

Allereerst gaan felicitaties uit naar René en Nira. Zij zijn op 5 mei in het bootje gestapt. Het was op alle fronten een prachtige en zeer geslaagde dag.

Zaterdag 6 mei was natuurlijk ook een onvergetelijke dag. Het lustrumfeest. Ik krijg nog steeds een warme gloed van binnen als ik er aan terugdenk. De lustrumcommissie heeft werkelijk alle registers open getrokken om er iets moois van te maken. Laat ik smijten met termen als “episch” en “legendarisch”, zo zal aan dat feest worden teruggedacht. Goed werk jongens en meisjes!

Okay, het mooie weer lonkt buiten. Ik pik een terrasje en ga me mentaal voorbereiden op het Apih-feestje komend weekend. Wat een leven heb ik toch!

**Kopijsluiting Dommy 3 2006:
6 juli 2006**

Inhoudsopgave

Bieden in Bergen op Zoom	2
Slem bieden	6
Alerteren en stoppen	12
Bar in Leiden	17
Laatste ronde hoofdklasse viertallen	19
Over bieden, overbieden en O verbieden	22
Hoe verknoei ik een ruitenboer kampioenschap?	23
Systemen	25
Staalte	31
Staalte 2	32

Bieden in Bergen op Zoom

Kees-Jan van Heusden

De donkere dagen voor bridgend Nederland trekken langzaam weer voorbij. Zo in april kunnen de kaarten uit het vet, de systeemkaarten worden afgestoft en dienen de vastgeroeste bridgetandraderen weer geolied te worden. De bridgekroegentochten beginnen zich namelijk weer in flinke aantallen aan te dienen. In de wintermaanden is het aantal bridgedrives zo één per vier weken, nu draait die verhouding om naar vier per één week.

Eén van de eerste kroegentochten in deze lange rij is de Tulip Inn Café Drive van Bergen op Zoom. Wáár helemaal? Nou Bergen op Zoom dus, een mooie oude stad in het zuidwesten van het land, 65.000 inwoners en in de Tachtigjarige Oorlog een voor de Spanjaarden onneembaar bolwerk. En hoewel later in de Franse Oorlog veel van de oude stad verloren is gegaan, heeft het nog een mooi oud centrum dat bekend staat om haar Grote Markt, de Peperbus en natuurlijk de Markiezenhof. Daarnaast is het een stad die de roots bevat van enkele Dombo's, zoals Remco Veenstra, Charlene en Trudy. En het is natuurlijk een echte Zuid-Nederlandse stad, dus bezaaid met vele café's in alle geuren en kleuren en bovenal jarenlang een echt Hoegaardenbolwerk in het steeds meer verWieckse Witte Nederland. Kortom, meer dan genoeg redenen om deze cafédrive met een deelname te eren en zo ging er dus weer een aardige Dombo-delegatie op zondag 9 april op een meer dan onchristelijk tijdstip richting het zuiden.

Welke delinquenten deden deze keer mee:

Bas	man van de moeder van Charlene
Charlene	Jessica
Jannes	Sjoerd
Wim de	Remco Veenstra
Rooy	
Antonie	Kees-Jan

Bas, Charlene, Remco en KJ waren het zieligste want zij gingen met de trein vanuit Utrecht en moesten dus het allervroegst opstaan. Jessica deed het iets slimmer want die ging vanuit Delft. Alleen kwam ook deze zondagochtend weer na

een zaterdagavond en die zaterdagavond was de reden voor haar om in Delft te zijn. Je snapt het wel, Jessica was niet veel méér uitgeslagen dan de rest. Antonie dacht het helemaal voor elkaar te hebben door het weekend in Tilburg bij haar moeder te verblijven, maar daar stak de NS weer een mooi stokje voor. Werkzaamheden tussen Tilburg en Roosendaal en Antonie moest dus eerst met de trein naar het noorden, naar Dordrecht, om van daar met de rest van de Dombogroep ongeveer dezelfde route weer naar het zuiden te nemen.

Nee, dan deden Jannes, Sjoerd en Wim het toch slimmer door met de auto uit Utrecht te vertrekken. Met zo'n modernistische TomTom in de auto kan er toch niks mis gaan. Nou, ik heb in het Paasweekeinde gezien wat voor een fraaie rijstijlacties je daardoor kunt krijgen (vraag maar aan Elske) en ook nu was het weer lekker. Zitten wij lekker in de trein een beetje te suffen (Jessica vroeg zich nog af waarom ze buiten geen bergen zag, we zaten hier toch in het Brabantse Berglandschap, Bergen op Zoom en zo), worden we plotseling gebeld door Jannes. Ze zitten ergens bij Breda en of wij weten waar Bergen op Zoom ligt? Eeeuh..... wat nou TomTom? Deze keer bleek de Belgische dame die in het kastje zit te zacht te praten en dus onverstaanbaar te zijn. Jongens, leer nou eens gewoon kaartlezen (famous last words..)

Maar al met al werden ook deze keer (zoals alle andere keren) de reishobbels door eenieder zonder al te ernstige problemen genomen. Oftewel, we mochten allemaal meedoen.

Onderling nog even gechecked of we tegen elkaar mochten, maar alleen Charlene en Jessica mochten in de laatste ronde tegen Bas + man van moeder van Charlene. En de moeder van Charlene zat in de organisatie, hmmm, dat kan toch geen toeval zijn. Maar goed, dan maar hopen dat de niet-Dombo deelnemers ook aardig zijn. Zeker ook voor Antonie, want het is voor haar pas haar tweede bridgetoernooi en ze heeft hiervoor alweer twee maanden niet gekaart. En dan zie je dus in de eerste kroeg Pietje Borst

eenzaam aan een tafeltje zitten. Het zal toch niet hè? Pietje Borst is namelijk best wel een beetje een broodkarter en ook niet meteen de meest gezellige persoonlijkheid aan tafel. Maar gelukkig... Jannes en Sjoerd ruimen deze hobbel weg door tegen Pietje te spelen. En onze tegenstanders blijken een zeer gezellig echtpaar te zijn, dus de plankenkoorts bij Antonie is snel verdwenen.

Ze had totaal geen angst om zo nu en dan een biedinkje te plaatsen dat door een jeugdspeler als ietwat scherp beschouwd, door een Dombo als enigszins aangetrokken getypeerd en door de gewone doorsneebridger hoofdschuddend als hyperagressief betiteld zou worden. We zullen enkele fraaie voorbeelden in dit verslag tegenkomen.

Goed, het allereerste spel van de dag en dat geeft altijd meteen een indicatie hoe dag zal verlopen. Hoe staat de wind? Ons eerste spel was het perfecte voorbeeld hiervan:

Oost / Allen ♠ A3 ♥ H9752 ♦ B3 ♣ AT83 ♠ T64 ♥ A43 ♦ 985 ♣ V942	♠ HB9852 ♥ 8 ♦ VT2 ♣ H76	♠ V7 ♥ VBT6 ♦ AH764 ♣ B5
--	-----------------------------------	-----------------------------------

West	Noord Antonie	Oost	Zuid KJ
-	-	1♦	1♠
INT	2♥	pas	2♠
pas	4♠	a.p.	

Tja, wij spelen geen zwakke sprongvolgbiedingen en de Zuidhand is dan toch zeker een 1♠ volgbod waard. Misschien dat je bij de 4♠ knal van Antonie nog denkt dat zij het bieden van KJ een beetje optimistisch inschat (hebben vorige partners van KJ, op Bron na natuurlijk, ook altijd last van gehad), maar dit spel is echt nog niet het meest sprekende voorbeeld voor het bieden van Antonie.

Maar goed, met 21 punten is de manche bereikt. Dit zou je misschien wat optimistisch van ons kunnen noemen maar ook wat dit betreft komen er nog betere voorbeelden.

Het wordt dus meteen een top of nul spelletje, want hier zullen wel niet veel paren in terecht komen. Omdat ♥ Aas voor de ♥ Heer zit, is er geen klaveren verliezer en draait het spelletje dus om het vinden van ♠ Vrouw. Deze zit gewoon goed, dus wat is het probleem, zou je misschien denken? Nou, het vervelende is dat West INT heeft geboden over het 1♠ bod van KJ en dat belooft in principe een schoppenstop. Dan komt er een (zeer fraaie) speelfiguur om de hoek kijken, namelijk het voorspelen van ♠ Boer om ♠ Vxx bij West eruit te snijden. Als Oost ♠ Tx heeft, heb je op die manier geen schoppenverliezer. Een intrasnit op het eerste spel, KJ heeft er wel oren naar en lijkt dus gedoemd om het eerste spel een kogelronde nul te creëren.

Wind vol tegen dus vandaag? Wel, laten we kijken hoe het tegenspel verloopt: de start is ♥ Aas, waarna West ruiten naspeelt en Oost ♦ AH casht. Okay, de tegenpartij heeft zijn drie reguliere slagen en het draait dus echt om ♠ Vrouw. Nu komt Oost op het idee om ♥ VB verborgen te houden en ♥ Tien na te spelen. KJ tuint er met volle ogen in. West heeft blijkbaar ♥ AVB gehad en dan moet ♠ Vrouw dus bij Oost zitten, anders heeft 'ie geen opening. Hoe verkeerd en tegelijkertijd toch goed kan je het doen? KJ laat de fraai ogende intrasnit zitten en speelt 'gewoon' ♠ Aas en schoppen na en 'plok' zei ♠ Vrouw en tien slagen waren binnen. Een lekker begin.

Het blijft maar lekker lopen. Het is sowieso lekker lopen deze dag in Bergen op Zoom. De regen heeft besloten boven te blijven vandaag, het zonnetje schijnt en Bergen op Zoom is een fraai stadje om doorheen te lopen. Onze tegenstanders zijn ook allervriendelijkst, zowel wat betreft de omgang als als puntenleverancier. Komen we in een café waar een paar enge bridgers zitten, dan is er meteen een ander Dombopaar dat ervoor zorgt dat die bridgers niet onze tegenstanders worden.

Zo ziet KJ in de derde ronde het paar Mommens-Snepvangers zitten. Een sterk bridgepaar en vooral de man kan soms zeer irritant zijn. Gelukkig voor ons mogen Charlene en Jessica de kastanjes tegen hen uit het vuur halen.

Wij mogen tegen een gezellig Belgisch paar dat op zich wel een aardig kaartje kan leggen, maar het toch tegen het bieden van Antonie moet afleggen:

West / OW	♠ BT7	
	♥ V832	
	♦ A3	
	♣ 8532	
♠ 93		♠ V54
♥ T974		♥ H6
♦ B42		♦ V95
♣ B964		♣ AHVT7
	♠ AH862	
	♥ AB5	
	♦ HT876	
	♣ -	

West	Noord Antonie	Oost	Zuid KJ
pas	pas	INT	2♠
pas	3♠!!	pas	4♠
a.p.			

Tja, KJ heeft geen idee hij zijn kaart verteld moet krijgen. We spelen niets meer dan simpele volgbiedingen. INT voor straf dubbelen dan maar? Het loopt zomaar binnen op de klaveren. KJ besluit maar tot een wat timide 2♠ volgbodje en hoopt nog een keertje aan de beurt te komen. Een biedverloop dat op vele tafels heeft plaatsgevonden, dreigt: tweemaal pas-INT-2♠-driemaal pas. Gelukkig had bij ons Antonie de Noordkaarten en zij ging in de denk. KJ ondertussen allemaal schietgebedjes prevelen en jawel, Antonie ziet toch wel een bod in haar kaart: 3♠. Wow!!

KJ weet niet hoe snel hij de manche moet volgooien. Als Antonie ietwat weifelend de dummy neerlegt, kijken drie paar ogen haar bewonderend aan. Dat is pas de stoeptegels uit het trottoir bieden. Overigens komen we wat dit betreft een nog sprekender voorbeeld tegen.

Voor de lol in het verhaal is het overigens nu wel leuk om even te kijken naar de gebeurtenissen bij Wim en Remco aan tafel. Wim heeft namelijk INT gedubbeld en dat contract spelen hij en Remco dus tegen. Wim start met ♦ 6 en leider Oost legt in de dummy ♦ Boer?!?. Nu kan INT gedoubleerd 7 down (-2000) voor wat toch waarschijnlijk een ongedeelde top zal zijn. Helaas speelt Remco niet met glazen kaarten en komt hij simpel ruiten na terwijl harten of schoppen verplicht was voor het 7 down scenario. Het contract gaat nu twee down. Ach, 500 punten moet toch ook goed zijn tegen een niet-kwetsbare manche. Helaas voor hen, maar in 4♠ zijn eenvoudig dertien slagen te halen door een ruiten af te troeven en te snijden op ♠ Vrouw en ♥ Heer. En jawel, 4♠ + 3 = + 510!!! Wim en Remco eerst blij, totdat we dus na afloop van het kaarten de scores gingen vergelijken....

Wij genieten weer verder van het fraaie Bergen op Zoom. De terrassen op de Grote Markt vullen zich langzaam met mensen en ook in de café's is het niet altijd even makkelijk om je tafeltje te bereiken. In het café aan de Markiezenhof staat de hele Harmonie in een biertje te happen en omdat de wielervedstrijd Parijs-Roubaix hier op TV te volgen is, is het café ook nog eens gevuld met het wielrenminnend gedeelte van Bergen op Zoom. Wij mogen spelen tegen een jong stelletje dat net de cursus gedaan heeft.

Zuid / -	♠ 93	
	♥ B742	
	♦ V4	
	♣ HBT64	
♠ ABT5		♠ HV8742
♥ A8		♥ H9
♦ BT832		♦ H96
♣ 98		♣ 72
	♠ 6	
	♥ VT653	
	♦ A75	
	♣ AV53	

West	Noord KJ	Oost	Zuid Antonie
-	-	-	1♥
pas	2♥	pas	4♥ (!!)
a.p.			

Hoe zat dat ook alweer met het steunen van je partner op 2 niveau? 6-9 punten en een vierkaart troef toch? KJ geeft al lang genoeg les om dit soort biedingen in zijn slaap te doen. Nu zoomen we weer in op Antonie. Niet nodig, ze heeft al 4♥ geknald. De start is ♠ Aas en ♠ na. Antonie troeft en speelt harten na voor de Heer van Oost. Deze ziet de dreigende klaverkleur op tafel en meent dat er drastische maatregelen nodig zijn: ruiten na. Antonie laat deze heel goed doorlopen naar de Vrouw en 4♥ is gemaakt.

Nu blijkt dat KJ er al de hele dag niet helemaal bij is. De vrouwelijke helft van het stelletje sipt wat over de fraaie schoppenfit en zegt dat ze met 10 punten toch niet in de bieding kon komen. De mannelijke helft beaamt dat en vraagt zich af of hij niet wat had moeten doen met zijn zes schoppens en 11 punten. Wacht even, zegt KJ, dit klopt niet, hoor. Jullie kunnen geen 21 punten samen hebben, want ik heb er al 7 en Antonie heeft er een stuk of 18. De tegenpartij haalt de kaarten nog maar eens opnieuw tevoorschijn, want KJ als bridgedocent kwam toch wel overtuigend over. Maar nee hoor, ze hebben er toch echt 10 en 11.... maar..... dat betekent..... Antonie, hoeveel punten had jij dan???? Was er niet zoiets als 25 punten nodig voor de manche? En 12 + maximaal 9 (en KJ legt nooit maxima neer) is hooguit 21. Het is duidelijk, Antonie heeft in een jaar al snel geleerd te bieden als een Dombo (gewoon altijd de manche bieden). Een nieuwe ster aan het bridgefirmaament.

De acht rondjes zijn gespeeld en de Domboclan komt bij elkaar voor het gebruikelijke vergelijken en de stoere verhalen. Hoewel de meeste Domboparen best tevreden zijn met hun scores, blijken Antonie en KJ toch de meeste plussen te hebben. Dus snel naar de prijsuitreiking.... Belangrijk ook voor KJ, want de prijsuitreiking was tenminste nog in een echte Hoegaardentent. Met diepgevroren glazen (de echte Hoegaarden bloempot), was dit tenminste nog een eenzaam bolwerk voor de echte bierliefhebber. Helaas

moest KJ treurig vaststellen dat, hoewel Bergen op Zoom voor de Spanjaarden onneembaar was, de aanval van Wieckse Witte blijkbaar onstuitbaar is – maar daardoor niet minder stuitend. Hoegaardenbrouwerij de Kluis in Hoegaarden gaat gesloten worden, de Hoegaardenomzet in België is dalend, kwam ook omdat wij in het Paasweekeinde in de Ardennen ons bezondigd hebben aan Duits witbier. De Volkskrant meldde de dag erna al dat het aantal liter Hoegaarden dat in België weggedronken wordt schrikbarend was gedaald. Het zijn zware tijden voor de echte Hoegaardendrinker.

Maar goed, terug naar de prijsuitreiking. Dombo bleek een fraaie prestatie neergezet te hebben, maar de mooiste prestatie was toch voor Antonie en KJ. Een vierde plek!!! Ongekend. Twee maanden niet kaarten, je tweede toernooi spelen en dan gewoon in de prijzen vallen. Jannes en Sjoerd hadden het ook zeer goed gedaan met een negende plek. Zij mochten een naturaprijs in ontvangst nemen. Charlene, samen met Jessica, moest helaas enigszins sip haar meerdere erkennen in Bas met haar stiefvader.

De uitslag van de Dombo paren:

Antonie & KJ	4e met 65,98 %
Jannes & Sjoerd	9e met 63,30 %
Wim de Rooy & Remco Veenstra	27e met 58,72 %
Bas & man van moeder van Charlene	44e met 55,38 %
Charlene & Jessica	96e met 48,25 %

Het avondgebeuren hebben Antonie en KJ helaas aan zich voorbij moeten laten gaan. Antonie moest maandagochtend een tentamen doen en KJ had weer eens last van zijn gebruikelijke slechte nakijkplanning en moest nog een avondje/nachtje doorwerken. Maar ondanks het hierdoor wat abrupte einde van de kroegentocht was het toch een meer dan geslaagde dag.

Slem bieden

Kees van Schenk Brill

We weten het allemaal, slembieden is moeilijk. Met 17 punten tegenover 17 en twee evenwichtige handen zullen de meeste Domboparen 6NT wel vinden. Soms is het 7 in een kleur (of zelfs zonder troef) maar dat is vaak moeilijk uit te vinden.

Moeilijk? Ja, sommige handen zijn moeilijk te bieden. Lage kleurenfits kunnen we misschien nog wel opsporen, maar om vervolgens nog de informatie te vinden die slem goed maakt en de mogelijkheid biedt tijdig af te stoppen...

Soms willen we veel te veel. Maar af en toe is het wel mogelijk om het bieden te verbeteren zonder allerlei superingewikkelde relaysystemen. Een eerste verbetering voor slembieden was de Azenvraag. Het doel van deze conventie was duidelijk: indien de tegenstanders twee Azen kunnen cashen, is het geen goed idee om slem te spelen. Hoewel Blackwood door velen wordt misbruikt (er is een groot verschil tussen 'slem, tenzij we twee Azen missen' en 'slem, indien we niet twee Azen missen'), is het een nuttige conventie. Later werden er toevoegingen aangebracht.

In een slem zitten waarbij je naast een Aas ook troefheer mist, kan betekenen dat het op snit zit. Het kan zelfs erger zijn, kijk die linkertegenstander zich eens verkneukelen met troefaas en troefheer! Er zijn verscheidene methoden verzonnen om je tegen dit probleem te wapenen, maar Roman Key Card-Blackwood is verreweg de meest bekende. Met deze conventie kan ook naar troefvrouw worden gevraagd zodat er ook geen tegenstander meer is die troef AVB in handen heeft tegen ons slem. We eisen voor een klein slem dat ofwel alle 5 keycards in ons bezit zijn (de vier Azen en troefheer) ofwel vier van de vijf, maar dan moeten we troefvrouw hebben of voldoende troeflengte (10+ troeven samen) om troefvrouw irrelevant te maken (drama's blijven mogelijk maar worden zeldzamer).

RKC is wellicht nog gevoeliger voor misbruik dan Blackwood. De reden dat veel spelers er niet aan willen, is wel de dubbelzinnigheid over welke kleur troef is. Stel dat Noord denkt dat harten troef is en Zuid denkt dat schoppen troef is. Noord vraagt keycards en Zuid geeft er 2 aan met troefvrouw, schoppenvrouw in zijn optiek. Noord ziet dat er een keycard ontbreekt maar troefvrouw is in het bezit en dus biedt hij toch slem. Helaas ontbreken twee Azen want Zuids tweede keycard was schoppenheer. Dergelijke ongelukken zijn bijzonder genant en veel paren vermijden liever zo'n ongeluk door gewoon Blackwood te spelen. Maar daar kun je het ongeluk hebben van de slechte troefkleur, dus het is maar de vraag of deze paren beter af zijn.

En wat kwam er na RKC? Een paar gevallen spreken voor zich: men had als antwoord op de Azenvraag vaker één dan nul keycards en om ruimte te besparen werden de eerste twee antwoorden verwisseld (de fameuze 1430). De lage kleuren bleven een probleem, want de antwoorden na 4NT brachten ons geregeld voorbij de laatste veilige haven. Hiervoor verzonden men Kickback, waarbij het eerste bod boven vier in de troefkleur als Azenvraag functioneert. Dus nog altijd 4NT bij schoppen troef, maar bijvoorbeeld 4 harten bij ruiten troef. Ook dit heeft zijn voor- en nadelen.

Azen vragen met een renonce in handen is ook zoiets. Je partner geeft één Aas aan en dat is goed als het een Aas buiten de renonce is, maar anders heb je een probleem. Het is gebruikelijk af te spreken dat een sprong die voorbij het 4-niveau van de vastgestelde troefkleur gaat (maar niet voorbij het 5-niveau) om keycards vraagt in de kleuren buiten de geboden kleur. Een voorbeeld:

1♠	3♠ (limietverhoging)
5♣ (keycards: ♠ troef, ♣ Aas telt niet mee)	

Ook dit is een conventie die wel eens mis kan gaan maar indien met beleid gebruikt, is het bijzonder nuttig.

Later werd nog een probleemgeval onderkend. Kijk eens naar de volgende handen en het volgende biedverloop en vraag jezelf eens af of je beter zou hebben geboden:

♠ VBxxx
♥ Vxx
♦ ABx
♣ AH

♠ Hxxx
♥ Axxxx
♦ HVx
♣ x

1♠	2♥
3♥	3♠ (dubbele fit en sleminteresse)
4NT (keycards, ♠ troef)	5♥ (twee keycards, zonder troefvrouw)
6♠ (er ontbreekt een keycard maar ik heb troefvrouw)	

Kansloos slem, je mag blij zijn als je maar één harten verliest, naast troef. Deze hand is verraderlijk, je hebt een dubbele fit, Azen in de zijkleuren, maar je hebt geen enkele kans omdat je een Aas mist en een cruciale Heer. Maar als die Heer zo cruciaal is, waarom vraag je er dan niet om?

Zo werd 6 keycard Blackwood geboren. Het nut van deze conventie was tweeledig. Aan de ene kant werd een oplossing gevonden voor dit soort probleemhanden. Aan de andere kant, de dubbelzinnigheid over de troefkleur ligt vaak aan dit soort biedverlopen. Jij biedt een kleur, je partner een andere, jij steunt die kleur en hij steunt jouw kleur. Als er nu keycards worden gevraagd is het onduidelijk welke kleur troef moet zijn. Je kunt allerlei regels invoeren zoals “de hoogste kleur is troef” of “de kleur van de azenvrager is troef”. Maar “beide kleuren zijn

voorlopig troef” lijkt een evengoede regel. Er is wel een bijkomend probleem: welke troefvrouw ga je aangeven?

Hiervoor zijn een paar schema's bedacht die afhangen van de beschikbare ruimte (dat is dus tot 6 van de troefkleur).

Schema 1

Stap 1: 0 of 3 keycards (of 1 of 4 indien 1430)
Stap 2: 1 of 4 keycards (of 0 of 3 indien 1430)
Stap 3: 2 keycards, geen Vrouw
Stap 4: 2 keycards, de laagste van de twee Vrouwen.
Stap 5: 2 keycards, de hoogste van de 2 Vrouwen.
Stap 6: 2 keycards, beide Vrouwen.

Schema 2

als schema 1, maar er is geen stap 6, stap 4 is 1 Vrouw en stap 5 is twee Vrouwen.

De bovenstaande hand wordt nu als volgt geboden:

♠ VBxxx
♥ Vxx
♦ ABx
♣ AH

♠ Hxxx
♥ Axxxx
♦ HVx
♣ x

1♠	2♥
3♥	3♠ (dubbele fit en sleminteresse)
4NT (keycards, ♠ en ♥ troef)	5♥ (twee keycards, zonder troefvrouw)
5♠ (er ontbreken twee keycards)	

5♠ is meer dan redelijk als contract. Zonder de troeven 4-0 slaagt dit als harten Heer voor de Vrouw zit of als harten Heer doubleton of singleton erachter zit.

Veranderen we de hand een beetje:

♠ VBxxx
♥ Hxx
♦ ABx
♣ AH

♠ Hxxx
♥ Axxxx
♦ HVx
♣ x

1♠	2♥
3♥	3♠ (dubbele fit en sleminteresse)
4NT (keycards, ♠ en ♥ troef)	5♣ (drie keycards)
5♦ (heb je een Vrouw?)	5♥ (nee)
5♠ (eindcontract)	

en nog een kleine wijziging:

♠ VBxxx
♥ Hxx
♦ ABx
♣ AH

♠ Hxxx
♥ AVxxx
♦ HVx
♣ x

1♠	2♥
3♥	3♠ (dubbele fit en sleminteresse)
4NT (keycards, ♠ en ♥ troef)	5♣ (drie keycards)
5♦ (heb je een Vrouw?)	5♠ (ja, de laagste van de twee, ♥ Vrouw dus)
6♠ (eindcontract)	

6 keycards is een gezond systeem, maar wederom: dit is een conventie voor gevorderden en afspraken maken hierover is noodzakelijk.

Wat is er nog meer onder de zon? Ik ga niets vertellen over Italiaanse Turbo cuebids (waarbij slechts één van de twee bieders Azen mag vragen), maar Herenvragen is nog wel interessant.

Op een clubavond bied je al snel zeven als je weet dat alle keycards binnen zijn en je een beetje extra hebt. Tijdens een viertallenpot hik je daar natuurlijk veel meer tegenaan. Niets is zo vervelend om zeven te bieden, één down te gaan en te horen dat de tegenstanders in de manche zaten (26 imps in de kering kwetsbaar). Dus je vraagt braaf naar Heren maar daarna moet je toch een besluit nemen. Je kunt zelfs naar specifieke Heren vragen of naar extra slagenbronnen, maar daar houdt het dan wel mee op.

De spiralscan is niets anders dan een efficiënte manier van Herenvragen. Soms heb je geluk en ruimte over en kun je Vrouwen vragen. Het voordeel van de spiralscan is dat precies omschreven is hoe je dit alles aangeeft. Het vraagt niet veel van het geheugen, maar het vraagt wel om aandachtig bieden en daarom is de spiralscan zeker geen eenvoudige conventie.

Hoe werkt het allemaal? Na het vragen van keycards (5 en niet 6, maar daarover straks meer) heb je interesse in groot slem. Dit op zich betekent al dat alle keycards in het bezit zijn, evenals troefvrouw. Om groot slem te kunnen bieden, heb je informatie nodig over de overige Heren en wellicht wat Vrouwen of een Boer. In eerste instantie geeft de spiralscan een volgorde aan de kaarten waar je naar vraagt en wel de volgende (schoppen troef):

0. ♠ (troef) Vrouw (indien nog niet bekend na RKC)
1. ♣ Heer
2. ♦ Heer
3. ♥ Heer
4. ♣ Vrouw
5. ♦ Vrouw
6. ♥ Vrouw
7. ♠ (troef) Boer
8. ♣ Boer
9. ♦ Boer
10. ♥ Boer

Het scannen van deze kaarten werkt eenvoudig. Als voorbeeld nemen we ♠ troef en twee soorten antwoorden: 5♣ (0 of 3 keycards) en 5♥ (2 keycards zonder troefvrouw).

Biedverloop ...4NT-5♣:

- 1) 5♦: vraagt naar troefvrouw
- 2) 5♥: vraagt naar ♣ Heer
- 3) 5♠: afzwaai (er ontbreken 2 keycards)
- 4) 5NT: vraagt naar ♦ Heer
- 5) 6♣: vraagt naar ♥ Heer
- 6) 6♦: vraagt naar ♣ Vrouw
- 7) 6♥: vraagt naar ♦ Vrouw

Hoe te antwoorden op zo'n vraag? Simpel: we hebben de gevraagde kaart niet en doen het opvolgende bod, óf we hebben hem wel en doen het bod daarna. Dus na 5♦: 5♥ "ik heb troefvrouw niet" en 5♠ "ik heb troefvrouw". Als dit alles was wat de spiralscan inhield, dan was het niet een bijzonder krachtige methode maar vooral een verschuiving van specifieke vraagbiedingen, waarbij we de algemene ask (5NT) zijn kwijtgeraakt. We keren terug naar de antwoordmethode en proberen extra antwoorden te geven. Maar wat heb je aan een extra informatie als je de gevraagde kaart niet hebt?

Het lijkt inderdaad nutteloos om te zeggen dat je wel iets anders hebt als je niet de gezochte kaart hebt. Dus we proberen alleen extra informatie te geven indien we de gevraagde kaart hebben. Hoe doen we dat? Simpel, we kijken naar de volgende kaart in de scanlijst. Dus bij de vraag naar schoppenvrouw is dat klaverenheer. Indien we die niet hebben, bieden we stap 2, anders stap 3. Maar dan kunnen we wederom extra informatie aangeven, enzovoort. Hoe dit er uiteindelijk als antwoordenschema uitziet?

5♦ (heb je troefvrouw?):

1. 5♥: nee
2. 5♠: ja, ik heb troefvrouw, maar ik heb niet ♣ Heer
3. 5NT: ja, ik heb troefvrouw, en ook ♣ Heer, maar ik heb niet ♦ Heer
4. 6♣: ja, ik heb troefvrouw, ♣ Heer en ♦ Heer, maar ik heb niet ♥ Heer
5. 6♦: ja, ik heb troefvrouw en alle zijheren, maar ik heb niet ♣ Vrouw

Hoe verder na bijvoorbeeld een antwoord als 5NT? Simpel, we schuiven op in onze scan (we

weten de locatie van troefvrouw en de lage kleuren Heren) en hebben de volgende vraagbiedingen tot onze beschikking:

6♣: heb je ♥ Heer ?

6♦: heb je ♣ Vrouw ?

6♥: heb je ♦ Vrouw ?

De antwoorden hierop volgen weer hetzelfde principe als eerder beschreven. Het eerste bod ontkent de gevraagde kaart, het tweede bod bevestigt de gevraagde kaart maar ontkent de volgende, enzovoort.

Dit is het basisprincipe van de spiralscan, maar er zijn wat extra mogelijkheden. Zoals we in bovenstaand schema al hebben kunnen zien, kunnen we niet naar hartenvrouw vragen, of althans, niet direct. Stel nu eens dat we een singleton klaveren hebben verteld en een vijfkaart harten. Partner vraagt keycards en duikt de spiralscan in. Het is natuurlijk storend dat de klaverenplaatjes nu belangrijker zijn dan de hartens. Hierop is het volgende bedacht: op het moment dat de spiralscan begint, bekijken we wat partner van onze hand weet tijdens het bieden. Stel dat we naast de troefsteun (schoppen), hartenlengte hebben getoond en een ruiten singleton.

Bijvoorbeeld na het biedverloop $1\heartsuit - 1\spadesuit - 4\diamond - 4NT$. Wat zouden we graag de hartenplaatjes als eerste vertellen en dan pas de klaveren en de ruitens op het laatst. Niets verbiedt ons dit en om dit mogelijk te maken spreken we de volgende regels af: als partner informatie heeft over de lengte van sommige van onze zijkleuren dan houden we de volgende volgorde aan voor de zijkleuren:

1. langste zijkleur
2. middelste zijkleur
3. kortste zijkleur

In bovenstaand geval is harten de geboden kleur en dus de langste zijkleur. Ruiten is de kortste zijkleur en klaveren dus de middelste. Dit vertaalt zich naar de volgende scan:

0. \spadesuit (troef) Vrouw (indien nog niet bekend na RKC)

1. \heartsuit Heer
2. \clubsuit Heer
3. \diamond Heer
4. \heartsuit Vrouw
5. \clubsuit Vrouw
6. \diamond Vrouw
7. \spadesuit (troef) Boer
8. \heartsuit Boer
9. \clubsuit Boer
10. \diamond Boer

Indien we slechts lengte in één kleur weten dan houden we voor de overige kleuren de laag-hoog volgorde aan. Na bijvoorbeeld het biedverloop $1\heartsuit - 1\spadesuit - 3\spadesuit - 4NT$. De eerste kleur is nog steeds harten, maar we weten niets over de lage kleuren, dus klaveren blijft de tweede kleur en ruiten de derde. Indien we twee lange kleuren hebben getoond, dan geldt ditzelfde principe. Het biedverloop

$1\clubsuit$	$1\diamond$
$1\spadesuit$	$2\heartsuit$ (4 ^e kleur)
$4\diamond$ (overwaarde, 4krt \diamond)	$4NT$ (keycards)

Hier heeft de antwoordende hand een 1-4-4-4 getoond en we kunnen ons dus afvragen of de hartens of de klaveren eerst komen. Indien we niet zeker weten welke van de twee langer is,

houden we altijd de volgorde laag-hoog aan, dus hier is de scanvolgorde $\clubsuit - \spadesuit - \heartsuit$.

Op deze manier begint er al wat meer efficiëntie in de spiralscan te komen, maar er is nog meer. Stel, je opent INT (15-17) en partner Staymant, rommelt wat door en vraagt Azen met harten troef. Jij geeft twee keycards aan met troefvrouw. Als partner nu gaat spiralscannen weet hij dat je niet drie zijheren kan hebben. Immers, 9 punten voor die Heren, plus minstens AHV is al 18 punten en te veel voor een INT opening. Op het moment dat je een zijheer aangeeft en de volgende ontkent, heeft partner wederom informatie. Het is nuttig dit soort informatie uit te buiten. Een pittig voorbeeld:

\spadesuit Hxxx
 \heartsuit AVxx
 \diamond AB
 \clubsuit Hxx

\spadesuit AV
 \heartsuit HBxx
 \diamond HVxx
 \clubsuit Axx

INT (15-17)	$2\clubsuit$ (Stayman)
$2NT$ (4krt \heartsuit en 4krt \spadesuit)	$3\diamond$ (transfer)
$3\heartsuit$ (verplicht)	$3\spadesuit$ (controle, sleminteresse)
$4\clubsuit$ (controle)	$4NT$ (RKC 1430)
$5\spadesuit$ (twee keycards en troefvrouw)	

Wat weet Zuid nu? Noord heeft hartenaas, hartenvrouw, ruitenaas en klaverenheer. Dat zijn al dertien punten en Noord kan dus hooguit nog twee Vrouwen of een Heer en Boer ernaast hebben. Maar er is meer: op het moment dat Zuid gaat spiralscannen, vertelt hij aan Noord dat alle keycards binnen zijn. Noord heeft een controlebod gedaan in klaveren en weet dus dat Zuid dit controlebod kan lezen als klaverenheer (want hij moet zelf het Aas hebben en Noord heeft een evenwichtige hand). Dus de klaverenheer hoeft niet meer gescand te worden.

Hoe ziet de scan eruit ?

5NT: vraagt naar ♠ Heer (langste zijkleur)

6♣: vraagt naar ♦ Heer (nutteloos want die heb je zelf!)

Zuid wil graag schoppenheer horen, dus hij biedt 5NT. De antwoorden hierop zijn verrassend.

6♣: ik heb niet ♠ Heer

6♦ : ja, ik heb ♠ Heer en nu weet je al 16 punten van mij, dus ik kan geen Vrouw meer hebben, dus de volgende te scannen kaart is troefboer en die heb ik niet

6♥: ik heb ♠ Heer en troefboer, einde scan (tenzij iemand naar Tienen wil vragen!)

Het bieden vervolgt dus

5NT (schoppenheer?) – 6♦ (ja, maar niet troefboer)

Noord kan nu aanleggen in 7♥, maar een echte parentijger onderzoekt toch nog even 7NT. Ook in de viertallen kan dit geen kwaad, soms zitten de troeven 5-0 en soms is er een aftroever in slag één. 6♠ is een eindbod. Onwaarschijnlijk, maar er zijn handen waarbij troefboer hard nodig is voor groot slem. 6NT is ook een eindbod. 6♥ vraagt naar de Boer in de langste kleur (schoppen), 7♣ vraagt naar ♣ Boer, 7♦ vraagt naar ruitenboer.

Het bieden gaat dus als volgt (hele biedverloop):

1NT	2♣
2NT	3♦
3♥	3♠
4♣	4NT (RKC)
5♠ (twee + troefvrouw)	5NT (♠ Heer?)
6♦ (ja, maar niet troefboer)	6♠ (♠ Boer?)
6NT (nee)	7♦ (♦ Boer dan?)
7♠ (ja)	7NT (ik tel dertien slagen)

Bovenstaand voorbeeld was lang en gecompliceerd maar bracht een aantal puntel duidelijk naar voren:

- Als je een controle hebt getoond in een kleur dan kan partner soms weten welke kaart dit is. Indien jij weet dat partner dit kan weten, wordt deze kaart verwijderd uit de scan.
- Indien je sommige kaarten niet meer kan hebben omdat je dan te veel punten zou hebben voor je bieden, worden deze kaarten ook verwijderd uit de scan.

Er zijn nog twee andere belangrijke stroomlijnregels

- Indien je een controle hebt ontkend in een bepaalde kleur, wordt de Heer van deze kleur uit de scan verwijderd.
- Indien je een singleton hebt getoond in een kleur dan kun je maar éénmaal een plaatje tonen in deze kleur. Als je bijvoorbeeld een singleton Heer hebt getoond, verdwijnen de Vrouw en de Boer van deze kleur uit de scan.

Met deze regels wordt slembieden op zich niet heel erg veel makkelijker. Maar het biedt je wel goed gereedschap aan om groot slem te onderzoeken.

Tot slot, waarom hebben we geen spiralscan nodig bij 6 Azen keycards? Indien we groot slem onderzoeken, betekent het automatisch dat we geen verliezers in de twee lange kleuren hebben. De lange kleuren zijn op zich al goed voor 9 of 10 slagen. Twee zijazen brengt dat totaal op 11 of 12. In een troefcontract heb je dan slechts een zijheer of een aftroever nodig voor groot slem. Het is uiteraard wel mogelijk spiralscan te spelen.

Alerteren en stoppen

Erik Slump

Dacht je dat de biedsystemen en de spelregels ingewikkeld waren? Dan moet je eens naar het alerterreglement van de Bond kijken. Aan de bridgetafel leidt dat nog wel eens tot misverstanden. Vandaar dat ik een poging doe om de regeling een beetje duidelijk te maken in normale taal.

Ik hou wel van een beetje logica, laat ik daarom beginnen met de vraag: 'waarom alerteren we eigenlijk?'

Bridge is een sport die 100% eerlijkheid wil uitstralen. Daarom is het verboden om geheime afspraken te hebben. Ook afspraken om informatie over te brengen, anders dan met de bieding is verboden. Er zullen altijd spelers blijven die liever winnen met valsspelen dan dat ze een keer verliezen, maar gelukkig zijn dat er maar weinig en ik ben blij dat ik ze niet ken.

Maar hoe zit dat nu met die ongeoorloofde informatie? De ervaren en ingespeelde bridger zal zichzelf redelijk onder controle hebben, maar zeker beginnende bridgers zijn soms een open boek. Het scheelt nogal of je twijfelachtig je doubletkaartje op tafel legt, of dat je dat glunderend doet. Niet alleen je partner kan daar informatie uithalen, maar ook de tegenpartij. Verboden dus. Lang nadenken voordat je 4♠ biedt of triomfantelijk rondkijkend in recordtempo je biedkaart op tafel meppen, vertelt heel erg veel.

Zie je dit nu bij ervaren bridgers nooit, dan? Jawel hoor! Er zijn zat mensen waar je aan de gezichtsuitdrukking kan zien of ze een kaart hebben die belangrijk is voor het spelen van de speelfiguur of niet. De meerderheid van de spelers kan zich niet inhouden wanneer ze een mislukte snit mogen maken. Op de manier waarop ze uit hun stoel omhoog komen of de kaart uit hun hand pakken weet je vaak al voordat ze de kaart hebben laten zien of de snit gelukt of mislukt is. Let maar eens op. Wanneer je snijdt op de heer en de kaart zit goed dan spelen ze achteloos een kleintje bij. Maar zit de heer

verkeerd dan komt deze, of met een klap op tafel, of heel venijnig tussen twee gestrekte vingertjes.

Pokerfaces zijn niet alleen belangrijk omdat je geen informatie aan je partner mag geven, maar ook te tegenstander kan ervan profiteren. Daarin zie je ook dat spelers die doorgaans ontspannen kaarten ineens een pokerface gaan opzetten wanneer ze een belangrijke kaart hebben. Het zal ook wel vaker gebeuren dat de leider een goede beslissing neemt omdat de ene speler heel geconcentreerd zit te spelen en de andere maar wat onderuit hangt.

Half gevorderde bridgers die wat ingewikkeldere afspraken gaan maken zie je elkaar vaak aankijken om in de blik van hun partner bevestiging te zoeken. Zeker wanneer één van de spelers een afspraak is vergeten of verkeerd uitlegt, dan zie je bij zijn partner ineens een blik van paniek op het gezicht verschijnen, waarna de speler vervolgens stotterend zijn uitleg probeert te corrigeren.

Zelfs bij meer ervaren bridgers gebeurt het nog wel eens, ook zij maken fouten. Daarom worden bij hele belangrijke wedstrijden dan ook grote schotten op de tafel geplaatst zodat de medespelers elkaar niet kunnen zien. Gelukkig kunnen we bij de meeste wedstrijden zonder, zodat het gezellig blijft aan tafel. Maar ja, wil je de top bereiken dan krijg je met die onpersoonlijke en ongezellige maatregel toch echt te maken. Het betreft een enkeling die dit haalt en bovendien is valsspelen op ons gewone niveau eerder dom dan lucratief. Valsspelers maken meestal geen vrienden en bij die mensen is het ook vaak ijsig stil aan tafel. Bah!

Laatst had ik zelf zo'n situatie met ongeoorloofde informatie bij de hand. Nou vallen mijn partner en ik in de categorie licht gevorderd, maar dat is toch geen excuus voor dit voorval.

De tegenpartij opent 2♦ multi en mijn partner was vergeten dat we dan transfers speelden. Hij bood 3♣ en ik alerteerde dat als een transfer naar ruiten met een zeskaart. Vanuit mijn ooghoek zie

ik het gezicht van mijn partner licht vertrekken en ik besef me dat hij de afspraak vergeten was en dus echte klaveren heeft. We zijn nu al in overtreding.

Nu zijn de spelregels zo opgesteld, dat wanneer ik daar gebruik van zou maken (bijvoorbeeld door te passen) de tegenpartij mag protesteren bij de arbiter en dan krijgen wij zeker een straf. Ik heb dus netjes 3♦ geboden en verder gepast. Het kwaad was natuurlijk al geschied, mijn partner had mij nooit mogen laten blijken dat hij zich vergist had. De tegenpartij eindigde door die fout in 3♠.

Nog erger werd het toen hij na het bieden zijn fout probeerde goed te maken door de tegenstanders te vertellen dat hij zich vergist had. Dat lijkt aardig, maar geeft niet alleen belangrijke informatie aan de tegenpartij, maar ook aan mij als partner. Daarom mogen de tegenspelers van de leider nooit vertellen dat ze iets verkeerd hebben gedaan. Als dan na afloop blijkt dat de leider door de fout van de tegenpartij is benadeeld, dan zal de arbiter aan de overtreders een straf uitdelen. Gelukkig werden de tegenstanders bevoordeeld, omdat ze lager bleven dan ze zonder ons foutenfestival hadden gedaan en gingen minder down dan de rest van het veld. Uiteraard heb ik ze wel op hun rechten gewezen.

Het is anders wanneer de dummy en de leider fouten hebben gemaakt met het uitleggen en alerteren van het bieden. Omdat de leider namelijk beide handen ziet, heeft hij die informatie wel, maar de tegenstanders niet. Daarom zijn zij verplicht om na het bieden, maar voor het uitkomen, foute uitleg te corrigeren. Let op: foute **uitleg**. Foute biedingen zijn niet verboden, die zijn gewoon stom. Negen van de tien keer gaat het daardoor mis, maar één van de tien keer kom je van geluk onder de trein. Het zij zo. Is het moeilijk om vals te spelen? Nee hoor, maar tegen goede bridgers loop je tegen de lamp. Wanneer je namelijk iets doet dat helemaal niet logisch is, dan mag de arbiter er van uitgaan dat je valsgespeeld hebt. Daar kom je misschien één keer mee weg, maar een goede arbiter noteert dit soort verdachte gevallen zodat hij het schorem buiten zijn club kan houden wanneer het weer gebeurt.

De bekendste voorbeelden van valsspelen zijn bijvoorbeeld het schoppen tegen elkaars benen of diep zuchten voordat je een bod doet. Een speler die zijn paskaart de ene keer met een boog op tafel legt, de andere keer rustig en scheef en de derde keer heel precies, kan zo prachtige geheime afspraken maken met zijn partner. Van de mindere goden in de bridgewereld is daar eenvoudig mee te winnen. Krijg je echte tegenstanders dan val je sneller door de mand dan dat je pip kan zeggen. Ik heb het nooit begrepen en zal het ook niet begrijpen. Misschien is dat mijn gebrek.

Nergens staat dat het verboden is om het biedsysteem ingewikkeld te maken. Om bridgers te beschermen tegen paren die het graag ingewikkeld maken is de alerteerregeling bedacht. Maakt die regeling het simpeler? Nee, maar het zorgt er wel voor dat paren het hun tegenstanders niet onmogelijk maken om fatsoenlijk te bridgen. Dit door een oerwoud van afspraken te creëren. Nu weten veel bridgers inmiddels dat je elk bod bij de partner van de bieder mag navragen, maar wanneer dat bij elke bieding zou moeten, zouden vele biedrondes drie keer zo lang gaan duren. Vandaar dus de alerteerregeling.

Lost dit alle problemen op? Nee, maar wel een hoop. Wanneer je nu het doel van de biedregel begrijpt is het waarschijnlijk ook makkelijker om de regeling zelf te begrijpen.

Eigenlijk wordt er onderscheid gemaakt tussen drie situaties:

- Biedingen die je niet hoeft te alerteren: Alle natuurlijke biedingen. Dat zijn biedingen die niets anders beloven dan het bezit van meerdere kaarten in de kleur die geboden wordt, met de bereidheid om een contract in die kleur te spelen. De kracht van een bieding is onbelangrijk. In principe wordt er bij één openingen in een kleur van uitgegaan dat deze minimaal een vierkaart is, maar voor 1♣ en 1♦ zijn uitzonderingen gemaakt. Bij een één-opening mogen die ook vanaf een driekaart geboden worden. NT-biedingen die niets anders beloven dan de bereidheid om een

NT-contract te spelen hoeven niet gealerteerd te worden.

Let op: er zijn uitzonderingen!

- biedingen die je moet alerteren:
INT-openingen wanneer deze minder dan 14 of meer dan 18 punten kunnen bevatten;
INT of 2NT herbiedingen zonder sprong die meer dan 15 of minder dan 11 punten kunnen beloven;
INT antwoorden wanneer deze forcing zijn; een pas die een speciale betekenis heeft; een redoublet dat meer of iets anders betekent dan kracht;
alle overige biedingen met uitzondering van de biedingen die verboden zijn om te alerteren of door de NBB als alerteervrij zijn bestempeld.
- biedingen die je absoluut niet mag alerteren:
een doublet;
biedingen op 4-niveau of hoger, behalve wanneer in de eerste biedronde (vanaf de openaar) al een conventioneel bod op 4-niveau wordt gedaan.

Daarnaast staat er een hele belangrijke zin in het alerteerreglement:

"Bovendien moet u biedingen alerteren waarvan u – met gegronde reden – aan kunt nemen dat de tegenpartij er zonder waarschuwing een andere betekenis aan toekent."

Deze zin is belangrijk omdat hij aangeeft wat de zin van het alerteren is. Hij is ook soms in strijd met andere regels en heeft daarop voorrang. Het gaat erom dat je dus geen misbruik mag maken van het feit dat je tegenstanders minder kennis hebben.

Je vraagt je misschien af waarom je bepaalde biedingen niet mag alerteren? Laat ik daar een voorbeeld voor geven:

West	Noord	Oost	Zuid
1♣	1♥	dbl*	

Beginnende paren spelen dit als een strafdoublet. Dat is de natuurlijke betekenis dus hoeft niet gealerteerd te worden. Later spelen veel paren dit als minimaal 6 punten en precies een vierkaart ♠. Is er dan een probleem om dit te alerteren? Je

zou toch zeggen van niet. Het probleem is echter dat een doublet in elke situatie weer iets anders kan betekenen. Dat hebben partners vaak goed afgesproken, maar het is niet op een systeemkaart vast te leggen. Laat ik nu een heel simpel en makkelijk te doorzien voorbeeldje geven van misbruik van het alerteren.

Ik alerteer wel:

Partner, ik heb weinig punten (12-14). Wanneer ik straks ♠ bied dan heb ik ook een vierkaart ♠. Wanneer de tegenpartij nog tussenbiedt en ik doubleer, dan heb ik een driekaart ♠.

Ik alerteer niet:

Partner, ik heb veel punten (15+). Wanneer ik straks pas, dan heb ik minimaal een vierkaart ♥. Wanneer de tegenpartij nog tussenbiedt dan is een doublet bij mij voor straf.

Misschien vraag je jezelf nu af of dit niet heel makkelijk te doorzien is. Dat is wel zo, maar het gaat om het voorbeeld. Bovendien, in de meeste gevallen zitten de tegenstanders al aan een andere tafel te spelen tegen de tijd dat je ze door begint te krijgen. Vandaar dus dat sommige dingen niet gealerteerd mogen worden.

Nu de stap terug naar de belangrijke zin. Speel je tegen spelers van je eigen niveau dan is het dus absoluut verboden om een doublet te alerteren. Speel je als gevorderde bridger in de cursistenlijn dan is het wel zo netjes om een negatief doublet te alerteren en uit te leggen dat dit dus niet voor straf is. Speel je bijvoorbeeld een keer een kroegendrive tegen een paar aardige mensen die al aan je vragen wat dat rare ding is dat je ze zojuist gegeven hebt (jouw systeemkaart) dan geldt dat dus ook. Je zou toch wel heel zielig zijn wanneer je juist tegen die mensen moet valsspelen om een goede score te kunnen halen.

Andere consequenties van 'die' zin:

Speel je inverted minors (dus 1♣ - 2♣ waarbij 2♣ meer dan 10 punten belooft) dan hoef je dat niet te alerteren, maar het mag dus wel. Wanneer je zeker weet dat je tegenstanders er van uitgaan dat het 6-9 punten belooft, dan móet je dat zelfs alerteren. Dat geldt dus ook voor zwakke sprongverhogingen en zwakke openingen. Het feit

dat je de tegenstanders een systeemkaart hebt gegeven, verandert daar niets aan. Spelers van een lager niveau hoeven niet te snappen wat daar op staat.

Er zijn een aantal conventies vrijgesteld van alerteren (met inachtneming van 'DE' zin):

- 2♣ als Stayman na een INT opening, ook al hoeft het geen vierkaart hoog te beloven. Let op: Stayman is alleen alerteervrij wanneer het de NT-openaar enkel vraagt naar vierkaarten in de hoge kleuren.
- Idem voor 2♣ of 3♣ als dit Stayman is na een 2NT-opening of NT-herbieding die meer dan 19 punten belooft.
- De normale 2♦ of 3♦ antwoorden op Stayman, net als de normale 2NT en 3NT antwoorden op Stayman.
- De Jacoby-transfers na standaard NT-openingen of sterke NT-rebids van meer dan 19 punten.

Rest mij nog een paar speciale voorbeelden te schetsen waarin gealverteerd moet worden. Laat ik beginnen met een lastige: Walsh, bij deze conventie verzwijgen de spelers, na een 1♣ opening, in de antwoordende hand een 4, 5 of 6krt ♦ wanneer ze een 4krt in een hoge kleur hebben. Na een 1♣ opening moeten de antwoorden 1♦, 1♥ en 1♠ allen gealverteerd worden. Na 1♣ – 1♦ moeten de herbiedingen 1♥, 1♠ en INT ook gealverteerd worden. Elk van deze biedingen geeft meer informatie dan enkel die kleur. Ook na 1♣ – 1♥ – INT moet de bieding 2♦ gealverteerd worden. Dit belooft nu een 6krt en zwakke hand. Dat is meer informatie dan normaal in deze situatie zou blijken.

Een andere situatie is de pas na een conventioneel bod, bijvoorbeeld de multi.

West	Noord	Oost	Zuid
2♦*	dbl**	pas***	

* Multi (wordt gealverteerd, en gebeurt ook vrijwel altijd)

** punten (mag niet worden gealverteerd, en gebeurt ook nooit)

*** veel ruitens (deze pas moet worden gealverteerd, maar bijna niemand doet dat)

Wanneer je de regel goed leest moet dus ook een strafpas worden gealverteerd.

West	Noord	Oost	Zuid
1♣	1♥	pas	pas
dbl*	pas	pas**	

* heropeningsdoublet, "partner zeg nog eens iets", mag niet gealverteerd worden en gebeurt ook niet.
** partner zegt nu ook iets, namelijk: ik heb veel punten en veel hartens, dit wil ik tegenspelen. Je moet dus alerteren, ook tegen sterke tegenstanders.

Nu is het makkelijk wanneer er een alertkaartje in je biddingbox zit, maar helaas verdwijnen ze nogal eens. Je mag altijd in plaats van het alertkaartje te laten zien, ook duidelijk op tafel kloppen. Dat mag ook wanneer je het kaartje wel hebt, maar dan moet je het ook consequent op die manier doen en niet steeds afwisselen. Je snapt ondertussen wel waarom.

Eigenlijk denk ik dat ik nu alles wel verteld heb en is het stuk ook al weer lang genoeg geworden. Toch neem ik in dit verhaal even gauw de stopkaart mee. Ook dit ding zorgt voor onbegrip. Door na een sprongbieding snel te passen of eerst even na te denken kun je (ongewild?) informatie overbrengen. Omdat een sprongbieding meestal niet verwacht wordt, heeft de volgende speler even de tijd nodig om na te denken. Voorbeeld: na 1♣ – 1♦ – ?? is 1♠ een normaal bod. Na 1♣ – 2♦ – ?? is 2♠ ineens veel minder voor de hand liggend omdat daar andere eisen voor zijn. Wanneer na deze denkpaauze gepast wordt en partner gaat bieden is het moeilijk om vast te stellen of dit normaal is of op basis van ongeoorloofde informatie.

Dit kan ook andersom. Wanneer een speler normaal zou overwegen om tussen te bieden kan hij daar nu van afzien omdat zijn partner heel snel heeft gepast. Daarom ben je dus verplicht om 10 seconden na te denken voordat je biedt. Let op, belangrijk: dit is ongeacht of de tegenstander de stopkaart neerlegt of niet. Ook hier is het mogelijk dat de stopkaart ontbreekt. Je houdt dan de bieding eerst op zijn kop op de tafel voordat je hem zichtbaar neerlegt. Ook dit mag wanneer je

wel een stopkaart hebt, maar dan geldt natuurlijk weer...

De precieze stopkaart procedure is als volgt:
Leg de stopkaart goed zichtbaar open op tafel.
Leg de sprongvolgbiending op tafel
Tel in jezelf tot 10 (kies een manier omdat altijd even lang te laten duren, wederom geldt...)
Haal de stopkaart van tafel. Nu mag de speler na jou pas bieden.

Let op: geen van beide partijen mag van de procedure afwijken, ook al doet de andere partij dat wel. Dus: haal je te snel de stopkaart van tafel dan heb je geen verhaal wanneer de speler langer blijft nadenken. Aan de andere kant, wanneer je tegenstander de stopkaart te snel weghaalt en je biedt vervolgens snel, geef je toch ongeoorloofde informatie en maak je misbruik van de situatie. Je kunt de tegenstander dan niet de schuld geven wanneer jouw partner daar gebruik van maakt.

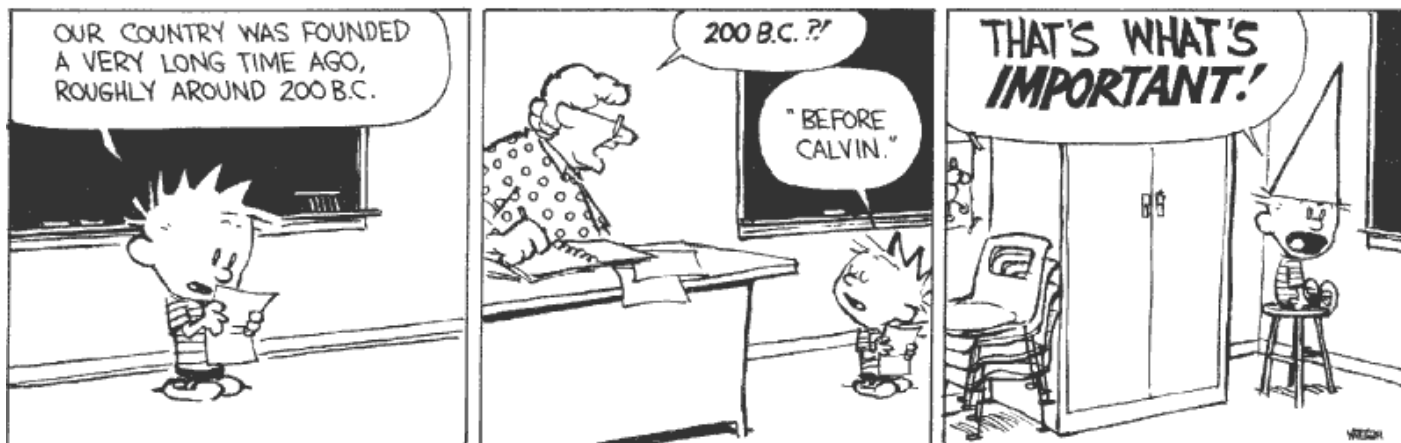
Even nog gauw een belangrijke misvatting uit de lucht halen: na een denkpauze mag er wel degelijk geboden worden door de partner. Als het maar aannemelijk is dat je diezelfde biending ook had gedaan zonder die denkpauze. Bridge is en blijft een denksport. Neem dus de tijd die je nodig hebt, zolang je maar je vier spellen per half uur haalt.

Een veel gehoord argument van de regels is: Als je alles precies volgens die regeltjes moet doen, dan is het toch niet meer gezellig? Ik zeg: niet waar!! Het wordt pas ongezellig wanneer mensen zich niet aan de regels houden. Ken je jouw tegenstanders goed, dan zal er minder geklaagd worden, maar er komt een keer een punt dat jij je

gaat ergeren wanneer de tegenstanders aan het knoeien blijven. Vaak komt er dan een punt dat je gaat twifelen over hun ethiek. Zeg je er dan wat van? Ga je ze beschuldigen van oneerlijk spel? Ten eerste voel jij je niet op je gemak. Lijkt me niet gezellig. Sommigen zijn bang om er wat van te zeggen. Ook bang zijn lijkt me niet gezellig. Een arbiter roepen kan het dus nooit ongezelliger maken.

Communicatie is het toverwoord. Leg op een hoffelijke manier uit waarom jij graag zou willen dat ze iets volgens de regels gaan doen en vraag ze beleefd of ze jouw standpunt daarin snappen. Neem daar de tijd voor. En als je tegenstander dan onbeleefd reageert? Twee mogelijkheden. Of je staat voor je principes en roept de arbiter. Jouw goed recht, laat je niets anders wijsmaken. Jij hoeft niet zomaar je plezier te laten bederven door een paar barbaren. Of je geniet van het feit dat je over vier spellen weer van ze af bent omdat ieder naar een andere tafel vertrekt. Bedenk dan wel dat je het probleem verschuift naar hun volgende tegenstanders, die dezelfde ervaring zullen hebben. Idem bij verzakingen. De opmerking naar de tegenstanders, "Ik zou hier liever de arbiter bij halen", werkt vele malen rustgevender dan botweg beginnen te roepen. Laat blijken dat je zoekt naar een nette oplossing en niet naar een confrontatie.

Hiermee schuif ik weer naar een heel ander onderwerp, het gedrag aan de speeltafel. En daar ga ik toch echt niet mee verder. Een onderwerp dat gelukkig binnen Dombo eigenlijk niet speelt. Daarom is het zo fijn, om een Dombo te zijn.

Bar in Leiden

Jannes van 't Oever en Kees-Jan van Heusden

Kees-Jan heeft een nieuwe naam: Kees-Jan "Tom-Tom" van Heusden. Laat me het uitleggen: KJ heeft in één keer de Burcht gevonden in Leiden. In één keer, echt waar. Daar vond de inschrijving plaats voor de zoveelste John-Munnikhuis-drive. Nu beginnen die Munnikhuis-drives wel een beetje over hun top te geraken: te duur, de spelmapjes bevatten vieze kaarten met soms zelfs verschillende achterkanten en er wordt door de deelnemers veel geklaagd (dus klagen wij over onze tegenstanders). Niet voor niets is er al een aantal Munnikhuis-drives ter ziele, maar Leiden is op zich nog wel okay. Komt natuurlijk omdat Leiden gewoon een leuke stad is om doorheen te hobbelen en er genoeg leuke kroegen zijn.

Dombo deed ook dit jaar met een flinke afvaardiging mee:

Jannes	René
KJ	Jan Ack.
Hans	Carolien
Elske	Annet
Bas	Charlene
Peter Huizen	Wim de Rooy

De treinreis van Utrecht naar Leiden kostte dit weekeinde wat meer moeite, omdat de gebruikelijke werkzaamheden aan het spoor deze keer bij Alphen aan den Rijn waren. Omreizen via Duivendrecht dus. Nóg vroeger uit bed. Gelukkig werd dat drama meer dan verzacht door de heerlijke appel-perentaart die Jannes gebakken had en die door ons opgepeuzeld kon worden tijdens de rit. Het onchristelijke opstatijdstip werd direct vergeten en de luie autogangers werden zwaar uitgelachen door de smikkelende treinreizigers.

De strijd in het barre Leiden kon losbarsten. Jannes steekt van wal met de ervaringen van hem en René in de eerste ronden:

Aan de eerste ronde wens ik weinig woorden vuil te maken, behalve dan dat we echt geboft hebben met onze tegenstanders. Pureblood Hok-horken. Intimiderend, niet systeemvast (en dat mag wel met een forcing canapé 'we-openen-vanaf-9-

punten'-bouwsel), en ze rapen me meedogenloos voor 1100 in 1♦, ja dat ook. Slikken dus, en op naar leuke tegenstanders.

In ronde 2 schuiven we aan tegen een ouder echtpaar. Van de tap hebben ze niks bijzonders, dus dan wordt het maar een fijne blonde Grimbergen van fles.

Ik kijk aan tegen een aardige hand.

♠ xxx
♥ Ax
♦ AHBx
♣ HB8x

Links van me opent 1♣ en rechts biedt 1♦. Hmm, volgens mij heeft mijn hand zowaar een echte beurskrach meegemaakt. Wat een desillusionerende devaluatie, ik pas maar eens een rondje. Links van me 1♠ en het gaat pas – pas... Tja, een pas kan ik niet over mijn hart verkrijgen, dan maar INT. Misschien kan ik dat wel bij elkaar rommelen.

Links start ♦ en dummy komt neer. Ik verwacht een zielig hoopje niks, maar ik heb het mis:

♠ Hx
♥ Hxx
♦ Vxxxx
♣ Txx

Ik heb gewoon een ijskoude 3NT gemist! Toch maar eens vragen wat er tijdens het bieden allemaal is gebeurd. 1♣ voorbereidend? Je meent 't! En 1♦ afwijzend? Nee toch! Maar voorbereidende ♣ is toch standaard, en niet alerteerbaar? Grrrommm...

Ik neem dus 5♦'s mee, speel een klavertje naar de Boer voor het Aas. De ♥-switch neem ik in de hand en speel een ♠ naar de Heer, die houdt. ♣ Tien voor, gedekt, en hoera, de 9 is gepind. Nu ook nog 2 hoge ♣'s en de schijnwerpers op West. Want Oost heeft erg lekker meegewerkt aan mijn dwangplannen, ze heeft namelijk al haar

♥'s afgegooid om haar niet zo waardevolle ♠ 9 dubbel te bewaren. En toen zat West geslacht met de ♠-dekking tegen mij, en de ♥-dekking tegen Noord. +240 heb ik nog niet vaak gescoord.

♠ Hx	♠ 9xxx
♥ Hxx	♥ xxxx
♦ Vxxxx	♦ xx
♣ Txx	♣ Vxx
♠ AVBx	♠ Txx
♥ VBxx	♥ Ax
♦ xx	♦ AHBx
♣ A9x	♣ HB8x

We steken over naar een ander paar. Jan en KJ hobbelen de eerste ronden vrij simpel door in typische KJ stijl. Elke ronde bestaat uit de nodige pieken en dalen. Na een prettige lunch met leuke tegenstanders, mogen zij in de vijfde ronde ook aantreden tegen twee heren van het wat minder prettige type. Gewoon iets te fanatiek en irritant. Wat is het dan heerlijk om een volgend spel tegen hen te krijgen:

Z/NZ	♠ H75	♠ BT96
	♥ AVB5	♥ T4
	♦ V6	♦ B85
	♣ AH63	♣ T985
♠ 2	♠ AV843	
♥ H9873	♥ 62	
♦ H942	♦ AT73	
♣ B72	♣ V4	

Na een 1♠ opening door KJ met de zuidhand was slem niet meer te voorkomen. Jan zag de schoppenfit en de potentiële ruitenafroever en koos voor 6♠, hoewel er misschien ook wat te zeggen is voor 6NT met deze puntenkracht. Nu is zoals de kaarten liggen 6♠ koud (net zoals 6NT) al moet je met een ruitenstart nog wel even ♦ Vrouw leggen. ♥ Heer zit namelijk goed en west komt met de hartenlengte en de ♦ Heer in dwang.

Maar KJ wist dat niet allemaal en besloot na de klaverstart genomen te hebben met ♣ Vrouw gewoon ruiten naar de Vrouw te spelen. Dit met het idee de ruitens voor één verliezer te spelen (de schoppen moesten maar gewoon rond zitten). Zoals je ziet zijn de schoppen niet zonder verliezer te spelen en het speelplan van KJ was dan ook ten dode opgeschreven, totdat irritant heertje links besloot ♦ Heer te duiken!!!! Tja, tweede hand laag, ken uw tegenspelregeltjes.

♦ Vrouw hield dus en KJ speelde vervolgens ♦ Aas en ruiten getroefd. Nu troef trekken, dacht KJ, de laatste ruiten ditchen op de hoge klaveren in de dummy en de hartensnit voor de eventuele overslag. 'OEPS!' een paar slagen later, want die schoppen zitten dus opeens niet rond. Maar het contract was 100% dicht, want KJ kon na drie rondjes troef ♣ AH spelen en een klaveren troeven, waarna hij Oost kon ingooien met ♠ Boer, zodat Oost in de hartenvork moest spelen. Zo was het zelfs gewoon jammer dat ♥ Heer goed zat. Maar goed, 6♠ contract was toch een lekkere score.

Zo rommelden alle Dombo paren door het toernooi heen. Nadat de laatste kaarten gelegd waren, kwamen we bij elkaar in Einstein. Einstein is het café waar we jaren geleden nog eens uit weggekicked zijn vanwege teveel drankgelag, waarna Hubert natuurlijk bij de prijsuitreiking een dinerbon won voor, jawel, Einstein. Afijn, vanwege toch het betere bierassortiment wat Leiden betreft (voor een mooi biercafé hoef je echt niet de barre kroegentocht van Leiden te spelen) hebben we het Einstein vergeven.

Bij het uitslaan bleek dat Dombo dit jaar niet echt potten had weten te breken. Het ging dus uiteindelijk alleen om de onderlinge ranglijst. Hans en Carolien mochten het meest trots zijn, want zij waren deze keer de beste Dombo's:

Hans & Carolien	36e met 56,87 %
Elske & Annet	55e met 54,92 %
KJ & Jan Ack.	57e met 54,72 %
Jannes & René	61e met 54,21 %
Bas & Charlene	83e met 51,73 %
Peter Huizen & Wim de Rooy	85e met 51,71 %

Volgens mij heeft Hubert jaren geleden zijn eetbon van Einstein ritueel verbrand o.i.d.. Hoewel dat toen zonder meer terecht was, heeft hij er wel wat door gemist, want eten kan je er uitstekend. Het was een mooie afsluiting van een leuke dag.

Laatste ronde hoofdklasse viertallen

Lennart de Vos

Op woensdag 26 april speelde Dombo 2 (Wim vd Fliert, Maartje, Arnaud en Lennart) de laatste ronde van de hoofdklasse viertallen. Deze ronde werd zoals ieder jaar centraal gespeeld, maar nu voor het eerst met gedupliceerde spellen. Vooral nu is dat wel handig, want na afloop kregen we de spelverdelingen.

Maartje kon niet vanwege werkverplichtingen, Kees-Jan kon gelukkig invallen zodat het prille partnership Van de Fliert – Van Heusden kon gaan schitteren. We speelden tegen B3R I uit Harmelen, net als vorig seizoen in de laatste ronde. Toen stond er voor ons een klein beetje op het spel en voor hun niet. Onze 25-x overwinning was niet genoeg voor promotie, omdat de concurrenten niet meewerkten. Dit jaar stond er voor Dombo 2 niets meer op het spel, na een dikke nederlaag tegen Star II (de uiteindelijke kampioen) zijn we uit de subtop weggezakt en hobbelen we net boven het midden mee. B3R stond gedeeld tweede en moest dus meer punten halen dan concurrent DDS I om te promoveren. Dat zou best lastig worden, want DDS I mocht tegen Linschoten dat in januari al zeker was van degradatie en met gemiddeld 8 VP dik onderaan staat.

Arnaud en ik hebben een vliegende start: op het eerste spel maken we een superscherpe (zeg maar gerust “debiele”) 4♠, vanwege de start en vanwege het feit dat ♥AH voor de ♥Vxx van

Arnaud zit. Op het derde spel heb ik een lastige beslissing, vond ik. Ik heb de volgende hand, iedereen kwetsbaar:

A9
BT5
AHVT5
A65

West	Noord	Oost	Zuid
Arnaud	B3R	Lennart	B3R
pas	pas	1♦	1♠
dbl	2♠	dbl ¹⁾	pas
3♣	3♠	???	

¹⁾ overwaarde

En nu? Ik besloot maar om 3NT te bieden, en als ze zouden dubbelen, dan bied ik 4♥ voor de 4-3 fit. Dan hoop ik maar dat die niet 5-1 zitten en dat Arnaud goede hartens heeft. Er werd niet gedubbeld en na de schoppenstart bleek dat ik de goede beslissing had genomen; Arnaud had xx, 87xx, B9, HVB7x. Zonder problemen haalde ik elf slagen, blijkbaar was het aan de andere tafel net zo gegaan.

Arnaud besluit nog een 4♣ uit te nemen met 4♠, hij wordt gedubbeld maar haalt wel 10 slagen. Dat levert weer 12 impen op. En dan een vreemde actie van de tegenstander:

♠ 7
 ♥ AVB108xx
 ♦ x
 ♣ AV97

Je maat opent 1♠. Over 2♥ biedt je maat 3♦. Wat nu?! De meneer van B3R besloot de Azen te vragen, hoorde er eentje en bood nu 6NT?! 6♥ lijkt me in viertallen misschien handiger. De dummy was ook wat mager, gezien het 3♦ bod:

♠ AHB9x
 ♥ xx
 ♦ HV87x
 ♣ T

Na schoppenstart nam de leider de snit en die zat mis. Toen daarna de opgespeelde ruiten direct werd opgestapt, was de dummy onbereikbaar geworden. Dus ♥ Heer kwam ook nog binnen en ♣ Heer zat ook nog mis. KJ en Wim zaten in 5♥; 6♥ lukt misschien ook wel, maar dit telt ook al lekker op met + 400.

Het meest rare spel van de eerste helft ligt als volgt: (OW kwetsbaar)

♠ 6532
 ♥ 65
 ♦ AHT
 ♣ AHV8

♠ 84
 ♥ HVB93
 ♦ VB8763
 ♣ -

♠ B97
 ♥ AT8742
 ♦ -
 ♣ T964

♠ AHVT
 ♥ -
 ♦ 9542
 ♣ B7532

Het bieden verloopt als volgt:

West Lennart	Noord B3R	Oost Arnaud	Zuid B3R
-	-	2♦ ¹⁾	pas
2♥ ²⁾	dbl	pas	3♥ ³⁾
4♥	pas	pas	4♠
pas ⁴⁾	a.p.		

1) Zwak met hartens (evt. een vijfkaart) of een sterk tweekleurens spel of een 25-26 NT

2) Gezien mijn verdeling zal Arnaud wel een sterk spel hebben. Laat ik niet teveel biedruimte wegnemen

3) Sterk, waarschijnlijk schoppen mee

4) Niet slim van mij, ook al zijn we kwetsbaar tegen niet, met een 6-5 verdedigen terwijl je een 5-5 (of erger) fit hebt, is niet winnend

Maar nu nog verdedigen. Ik wil een klaveraftroever, maar hoe bereik ik mijn maat? Ik besluit een kleine ruiten te starten. Arnaud troeft! Helaas switcht hij niet naar klaveren, maar probeert hij mij te bereiken met een kleine harten onder het Aas uit. Nu kan de leider troeven, de troeven trekken en de lage kleuren incasseren. Als Arnaud klaver switcht, dan kunnen we de eerste vijf slagen in de cross-ruff maken voor twee down! Zoals je ziet, verliezen we in 5♥ waarschijnlijk alleen twee schoppenslagen. De beste verdediging daartegen is eerst twee schoppens incasseren en dan harten na, maar zoals het spel ligt, lukt dat niet!

Wim en KJ maken 5♠ (hoe het biedverloop en tegenspel daar is gegaan, weet ik niet), dus dit vreemde spel kost 1 imp, maar had er heel veel meer kunnen opleveren.

In de eerste helft zijn we uitgelopen naar een 41-17 voorsprong. DDS I staat slechts zeven impen voor op Linschoten, dus de strijd om plaats twee is nog niet helemaal gestreden.

Het eerste spel van de tweede helft geeft de volgende beul voor KJ:

♠ AHVT842

♥ -

♦ AH98x

♣ 3

Wat bied je nu? KJ was van plan om 2♣ te openen, schoppens MF aan te bieden en daarna 6♠ te bieden. Aldus geschiedde ongeveer en hij werd leider tegenover een wat ongelukkige dummy:

♠ 765

♥ 98xx

♦ BT6

♣ HV6

De troeven zitten 0-3 tegen, dus je kan ook niet oversteken naar de dummy in troef. En ♣ Aas wordt natuurlijk direct opgestapt. Gelukkig valt ruiten vrouw in de dubbelton en heb je toch nog 12 slagen.

Over de 2♣ van mijn tegenstander volgde ik 2♥, en Arnaud deed mee met 3♥. De man met de 7-5 besloot nu 5♠ te bieden en blijkbaar vond zijn maat de driekaart steun en het klaverstuk voldoende om 6♠ te bieden.

Voor de rest waren de spellen, ondanks dat ze gedupliceerd waren, niet heel interessant. KJ en Wim zaten vaak te hoog, omdat alle invites forcing waren geworden (niet weten is forcing, toch). En onze tegenstanders zaten vaak rustig in een deelscore. Op het laatste spel van de wedstrijd, dus van het seizoen, is het nog groot slem. Ik weet niet of het een goed slem is en ook niet hoe je erin moet komen. Wij kwamen niet verder dan 6♥:

♠ AH9xx

♥ VT9

♦ V

♣ AVTx

♠ B8

♥ AHBxxx

♦ AT9x

♣ x

West	Noord Arnaud	Oost	Zuid Lennart
pas	1♠	2♦	2♥
pas	3♦ ¹⁾	pas	4♥
pas	4NT	pas	5♦ ²⁾
pas	5♥	pas	6♥ ³⁾
a.p.			

¹⁾ Niet duidelijk of dit nu hartens mee belooft, of alleen een nadere omschrijving van mijn hand vraagt. In het eerste geval wil ik eigenlijk 4♣ que-en, maar ik besloot om toch een nadere omschrijving van mijn kaart te geven. Misschien is 4♦ handiger om zo de hartens direct vast te stellen. Als ik dan Azen vraag, krijg ik er twee met troefvrouw te horen. Ik weet dan van de singelton ruiten en kan nog Heren vragen. Ik krijg dan één Heer te horen en kan dan 12 slagen tellen, maar volgens mij nog geen 13.

²⁾ 0 of 3 Azen

³⁾ Blijkbaar kon Arnaud zich een hand voorstellen met 0 Azen, ik plak er dus nog eentje aan vast.

De ruitenstart is voor de Vrouw-Heer-Aas en ik troef een ruiten, trek de troeven en nu de schoppens 3-3 blijken te zitten, heb ik alle slagen. Klaverenheer zit ook nog goed, trouwens. Dit spel wint nog een imp, B3R was tevreden met 12 slagen.

We hebben de tweede helft flink verloren, deels doordat Wim en KJ een paar keer te hoog zaten, deels omdat we af en toe niet goed (niet geconcentreerd?) hebben afgespeeld. We verliezen in totaal met 13 impen verschil, dus we sluiten het seizoen af met een 13-17 nederlaag. Dit is niet genoeg voor B3R om te promoveren, want DDS heeft met 20-10 gewonnen en gaat het volgend jaar in de Tweede Divisie proberen.

Wij zijn roemloos op de vijfde plaats geëindigd, nog ruim achter BCO 7 (Sietze en de zusjes Spangenberg). Helaas spelen we in de hoofdklasse geen play-offs. Misschien dat het volgend jaar wat beter loopt. Deze week hoorde ik dat we de eerste wedstrijd tegen Dombo 3 mogen, die naar de hoofdklasse zijn gepromoveerd.

Over bieden, overbieden en O verbieden

Kees van Schenk Brill

Om te beginnen wil ik het initiatief van Erik van harte toejuichen. Het is altijd nuttig om je systeem aan anderen voor te leggen. Ik heb met interesse je systeem na 1NT bestudeerd en ik heb wel een paar suggesties. Volgens mij ben je gaan knutselen met de Puppet-structuur omdat na het 2NT antwoord (geen vier- of vijfkaart hoog) je geen inviterende hand meer kan aangeven. Dat is een bekend probleem, ook voor de mensen die geen puppet maar ouderwets Stayman spelen met lage kleuren transfers. Op het moment dat je directe 2NT bod een andere betekenis heeft gekregen, moet je dit ergens opvangen.

Daar zijn verschillende methodes voor te bedenken. Jij lost dit op door het 2NT antwoord te mengen met het 2♦ antwoord en dat is een interessant idee. Het voordeel is dat je met een inviterende hand nu rustig 2♣ kunt bieden en vervolgens kunt inviteren met 2NT, ongeacht partners bod.

Het vinden van de 4-4 fit hoog is een probleem geworden. Doordat je met de zwakke handen 2♥ en 2♠ wilt bieden om een contract in harten of schoppen voor te stellen, ben je nu verplicht om met inviterende handen en een 4 kaart hoog ófwel 2NT te bieden en de 4-4 hoog te missen (indien partner minimaal is, waarbij je dus zelfs nog een manche in de hoge kleur kan hebben) ófwel een transfer te geven naar je hoge kleur en te vrezen voor een 4-3 fit of erger.

Want wat doet partner als jij na het biedverloop 1NT – 2♣ – 2♦ – 3♣ (♥ transfer) – 3♠ biedt om een vierkaart schoppen te vertellen en geen vierkaart harten, maar een minimale hand. Dit leidt tot veel 3NT contracten op te weinig punten. Het is goed om aggressief te bieden, maar ik denk dat dit te veel van het goede is.

Er is een goed alternatief voor jouw constructie: in plaats van een antwoord weg te halen uit de puppet (2NT) kun je ook een antwoord toevoegen (3♣). Op deze manier kun je onderscheid maken tussen een minimum en een maximum, zodat je met een inviterende hand op 2NT (minimum, geen vier- of vijfkaart hoog) kunt

passen en op 3♣ (maximum, geen vier- of vijfkaart hoog) 3NT kunt bieden. Op een ander bod heb je altijd 2NT tot je beschikking.

Een probleem blijft het bieden van de zwakke handen met een vijfkaart en een vierkaart hoog. Hier zijn twee mogelijkheden. Ofwel je haalt je schouders op voor de vierkaart en geeft gewoon een transfer naar de vijfkaart. Dit heeft als voordeel dat het bijzonder simpel is maar als nadeel dat je soms een 4-4 of 5-4 fit hoog mist. De andere mogelijkheid is om altijd 2♥ te herbidden met de zwakke handen, zelfs als je een vierkaart harten en een vijfkaart schoppen hebt. Partner kan nu eenvoudig corrigeren naar schoppen als hij daar een vierkaart in heeft. Dit heeft ook als voordeel dat partner niet 3♥ hoeft te bieden indien hij alleen daar een vierkaart in heeft en jij een vijfkaart schoppen en een vierkaart harten hebt en 2♠ herboden had. Je wilt met een zwakke hand immers zo laag mogelijk blijven, zelfs als je een fit hebt.

Het probleem is dat je nog steeds niet in staat bent om partner onder 2NT te vertellen welke vierkaart hoog je hebt als je een inviterende hand hebt en dat is de reden dat de eerste mogelijkheid (met een 5-4 hoog gewoon een transfer naar de vijfkaart) voor velen de voorkeur heeft.

Als je het zelf niet vervelend vindt om in 4-3 fits op drie niveau te moeten spelen of in torenhoge NT contracten te eindigen, dan is de rest van de structuur uiteraard bijzonder goed.

Ik denk dat er wel verbetering mogelijk is. Het probleem is vooral dat je te veel tegelijkertijd wilt doen. Je wilt vijfkaarten hoog in de 1NT stoppen, met zwakke handen kunnen Staymannen en toch nog 5-3 fits hoog kunnen opsporen om in die kleur de manche te kunnen spelen. Dat is erg veel gevraagd en het is niet mogelijk dit allemaal in één 2♣ bod te stoppen. Als ik jouw systeembeschrijving goed begrepen heb, zijn 2♣ en 2NT lagekleurentransfers. Ik weet niet wat het 3♣ bod in jouw systeem betekent, maar ik vermoed dat dit ófwel een hand met klaveren en

sleminteresse aangeeft (welke je ook via een transfer naar klaveren zou kunnen spelen) ófwel een driekleurenspeel met een singleton of renonce ergens, op zoek naar de beste manche (welke je ook eerst zou kunnen Staymannen). Op deze manier hebben we nu ineens een 3♣ bod tot onze beschikking en daar gaan we gebruik van maken.

Met handen waarmee je de beste manche wilt vinden, bied je nu gewoon 3♣ (Puppet Stayman). Op deze manier kun je de hoge kleuren fits opsporen. Met de andere handen begin je met 2♣ (Stayman Relay). Zo kun je alle zwakke handen

aangeven én de inviterende. Op het moment dat je een manche-invitatatie doet, probeer dit dan zo te doen dat indien partner de invitatie aanneemt hij en passant nog zijn vijfkaart hoog kan tonen. Op deze manier mis je alleen de 5-3 fits in partners hoge kleur als hij de manche niet wil spelen.

Ik laat de uitwerking aan jou over, maar één mogelijke manier is beschreven in mijn INT-antwoorden systeem. Dit is echter vooral gericht op sterke handen en gebruikt niet Stayman Relay. Veel succes!

Hoe verknoei ik een ruitenboer kampioenschap?

Erik Slump

Nou dat is best eenvoudig.
Je begin meteen op spel I. Met niemand kwetsbaar raap je als zuid op:

♠ AHB3
♥ 3
♦ 3
♣ HVB8653

Je ziet vervolgens je maatje 2♣ openen. Dat zijn allerlei sterke handen of een zwakke ruiten
Nou, mijn klaveren zijn vast beter dan zijn ruitens, dus laat ik maar 3♣ antwoorden. Omdat de afspraak is dat dit ronde forcing is moet partner nu vertellen wat hij heeft.

Hij biedt 3♥. Oeps, hij was dus niet zwak. Maar even mijn schoppens in de aanbieding doen. Nu biedt hij 3NT. Mmm... Wat nu. Toch maar met 4♣ gaan onderzoeken welk slem dit moet gaan worden. Nu biedt maat 4♦. Controle in alle kleuren dus. Even met 4NT Azen vragen voor de klaveren... 5♥; het zijn er 2 zonder de troefvrouw. Gatsie, zes wordt nu toch wel twijfelachtig. Passen lijkt nu het beste, dan maar in de 6-1 fit spelen... En vervolgens zie je dat het contract 5 down wordt gespeeld.

Zo lag het hele spel

I.	♠ 96	
Noord / -	♥ HT9	
	♦ AHT965	
	♣ 97	
♠ T874		♠ V52
♥ A764		♥ VB852
♦ 42		♦ VB87
♣ AT2		♣ 4
	♠ AHB3	
	♥ 3	
	♦ 3	
	♣ HVB8653	

Noord	Zuid
Hugo	Erik
2♣ ¹⁾	3♣
3♥ ²⁾	3♠
3NT ³⁾	4♣
4♦ ⁴⁾	4NT
5♥	pas

¹⁾ toch zwak met ruiten

²⁾ laat ik helpen met een hartencontrole

³⁾ 3NT moet toch een mooi contract zijn

⁴⁾ dit gaat fout, pas nou!!!

Dat was ramp nummer 1, een kogelronde zaalnul, op naar de volgende.

We geven even een overslag weg op spel 7 dat sommige leiders zo slecht afspelen dat ze down gaan. Oeps 7% in plaats van 41%. Na tien spellen is er een rookpauze. Als je niet rookt krijg je die pauze ook maar je wordt gelukkig niet verplicht om er eentje op te steken. Goed, benen gestrekt en plaats nemen voor spel elf, oftewel ramp 2.

Nog steeds zuid zijnde raap ik op:

♠ 3
♥ 7
♦ T7643
♣ ABT972

Ik mag beginnen met bieden en besluit met niemand kwetsbaar maar even te wachten. Meteen hoog in de boom klimmen lijkt niet slim. Ik heb later een mooiere gelegenheid om mijn hand te introduceren. West opent 1♥ en na een pas van partner biedt Oost 2♥. Nou met 2NT geef ik partner de keus tussen de lage kleuren en stel ik voor om een manche uit te nemen. West biedt uit stand 4♥ en mijn maatje legt daar vrolijk 5♦ overheen.

Mooi, daardoor wordt mijn klaverenbezit extra fraai. Na twee passen zit West lang te denken en trekt vervolgens 5♥ uit zijn bakje. Nu partner dit geen tik kan geven, zit hij dus duidelijk niet tegen in hartens en verwacht hij dat dit niet down gaat. Ik verwacht dat ook niet. 6♥ zit er denk ik niet in dus lijkt 6♦ een goede uitnemer. Een uitnemer was het ook wel, alleen 5 down is niet zo goed, zeker niet wanneer 5♥ er nooit in zit omdat maat twee Azen bezit.

11. ♠ A652
Zuid / - ♥ 63
♦ AV95
♣ 863

♠ HVBT8
♥ AT9854
♦ H
♣ H

♠ 974
♥ HVB2
♦ B82
♣ V54

♠ 3
♥ 7
♦ T7643
♣ ABT972

De tweede zaalnul is nu een feit (overigens 2% minder dan de titelverdedigers, maar dat even belangeloos terzijde), 5♥ ongedoubleerd 1 down spelen was goed geweest voor 72% en gedoubleerd 2 down 98%. Op spel 14 vergeet de ondergetekende gulzigaard een Aas mee te nemen voor één down omdat er nog een mogelijkheid van twee down was. 26% in plaats van 73%. Is de ellende hiermee voorbij? We zouden wel willen, maar ook de laatste tafel moet gespeeld worden.

Ik ben inmiddels op een West stoel terechtgekomen en heb in handen:

♠ ABT53
♥ HB83
♦ VB5
♣ 6

Zuid opent 1♣ en ik besluit om een rustig 1♠ volgbodje los te laten. Noord springt meteen naar 3♣ wat wordt uitgelegd als inviterend. Hugo perst er nog een 3♠ bodje uit waarop zuid naar 4♣ gaat. Tja, het is geen manche en levert maximaal 130 punten op. Elke downslag aan onze kant is direct 100 in de min, dus laat maar gaan. Noord past ook en Hugo vindt dat hij ook niets meer te melden heeft. 4♣ gaat contract, pletterdood. Nooit een slag meer of minder. We blijken 13% gehaald te hebben. 4♠ is namelijk ook een eitje. Je mist alleen 3 azen. 5♣! -I zou voor de tegenstanders een goede uitnemer zijn geweest omdat we dan slechts 70% scoren. 4♠ C doet namelijk 95% Dit was het hele spel:

19. ♠ V4
Zuid / OW ♥ 65
♦ 84
♣ HB98732

♠ ABT53
♥ HB83
♦ VB5
♣ 6

♠ H9876
♥ VT4
♦ HT97
♣ 4

♠ 2
♥ A972
♦ A632
♣ AVT5

De gifbeker was nog niet helemaal leeg want de tegenstanders bieden een klein slem uit dat

slechts een klein deel van het veld weet te bieden. Doordat sommigen ♣ Aas niet meenemen krijgen enkele paren zelfs een overslag cadeau zodat wij daar een matige 30% halen.

Vooraf hadden we al afgesproken dat we de laatste twee spellen alles zouden claimen om vooraan in de rij van de lunch te staan. We hadden hier echter weinig in te brengen, maar gelukkig speelden de oppies lekker vlot en konden we gaan lunchen.

Eerdere ervaringen hadden ons al geleerd dat Den Hommel onvoldoende capaciteit had om zo'n grote groep te foerageren en dat bleek ook nu weer. Toen de pauze was afgelopen en de tweede zitting moest beginnen stonden er nog mensen in de rij. Overigens was het goed te merken dat de lunch dit keer niet zelf betaald hoefde te worden. Normaal liggen daar tientallen verschillende luxe broodjes met zalm, brie, ei, oude kaas, paté, filet, paling, sla, tomaat en nog meer en moet je goed zoeken naar een eenvoudig broodje. Dit keer was de keus toch beduidend beperkter. Als in de beroemde ham en kaas. Wel van goede kwaliteit hoor, laat ik daar niet lullig over doen.

Inmiddels kwam ook de uitslag tevoorschijn. Met 48,37% hadden we een lullige 62e plaats in een veld van 103. Einde oefening dus. Lekker vrijuit de tweede zitting spelen. Dat 'lekker' bleek ook wel te kloppen.

Tafel 1 66,0%
Tafel 2 79,0%
Tafel 3 66,5%

Tafel 4 58,0%

Tafel 5 76,0%

Tafel 6 54,0%

Tafel 7 65,0%

Tafel 8 81,0%

Tafel 9 spel 1 92,7%

Op dit moment staan we gemiddeld op 69,6% Voor ons duurde deze ronde echter drie spellen te lang. Twee keer overmoedig te hoog bieden werd genadeloos afgestraft.

Tafel 9 spel 2 12,0%

Tafel 10 33,0%

Daardoor moesten we in de tweede zitting genoeg nemen met een 4e plaats met 63,09%. Totaal werden we 15e met een gemiddelde van 53,73% Nog niet slecht, maar gezien het geblunder in de eerste zitting toch onvoldoende om tevreden te kunnen zijn. Stiekem zijn we het natuurlijk wel.

Zijn er helemaal geen successen te melden. O, jawel hoor, maar niet zo spectaculair. Eén uitzondering voor een volle zaaltop. Hugo telt in zijn hand 19 punten, daar waar de rest van de oostspelers in de zaal er maar 17 tellen. Daardoor komen we in een 3NT waar niemand in zit. Iedereen maakt het wel, en wij dus ook, alleen krijgen wij wat beter uitbetaald..

Volgend jaar een nieuwe kans, en die zijn we ook zeker van plan te gaan grijpen.

P.S. Hier staat dus beschreven hoe het niet moet. Vooral niet gaan imiteren.

Systemen

Erik Slump

Vorige Dommy ben ik begonnen met eens wat over systemen te schrijven om twee redenen. Ten eerste om wat zinvolle discussie los te krijgen binnen Dombo en ten tweede is het voor beginnende bridgers misschien interessant om een beetje inzicht in de verschillende afwegingen te krijgen. Ik heb op mijn inbreng van vorige week drie reacties gehad. Van Jannes een kleine tip om na INT – 2♣ – 2♦ – ?? 2♥ te gebruiken voor alle zwakke handen met beide majors, waardoor 2♠

dan vrijkomt als (bijvoorbeeld) een relay. Zowel René als Kees kwamen met een totaaloplossing die weliswaar zeer compleet was maar naar mijn gevoel de uitgangspunten teveel geweld aandeed en teveel van de rest afweek. De oplossing van Kees is zo uitgebreid dat die op een andere manier zal worden gepubliceerd, de oplossing van René staat hieronder, en is voor mij zeker onderwerp van studie.

Na een INT opening van partner vraagt 2♣ vraagt naar bezit in de hoge kleuren:

2♦ ontkent 4krt ♠/♥, 3krt of
5krt mogelijk

2♥ zwak met beide hoge
kleuren

pass/correct

2♠ relay: inviterend zonder
3+krt ♠ met 3+krt ♥, of een
willekeurige mancheforcing
hand.

2NT minimaal, geen 5krt ♥ (mogelijk nog
5krt ♠) -> hierna is 3♣ een MF relay
3♣ maximaal met 5krt ♥ en ♣ waardes
3♦ maximaal met 5krt ♥ en ♦ waardes
3♥ minimaal met 5krt ♥
3♠ maximaal met 5krt ♠
3NT maximaal ontkent een 5krt hoog

2NT inviterend met 3+krt ♠,
3+krt ♥ is nog mogelijk ->
antwoorden zoals na 2♠ met
♥/♠ omgedraaid

pas minimaal, geen 5krt ♠, mogelijk nog
5krt ♥
3♣ maximaal met 5krt ♠ en ♣ waardes
3♦ maximaal met 5krt ♠ en ♦ waardes
3♥ maximaal met 5krt ♥
3♠ minimaal met 5krt ♠
3NT maximaal ontkent een 5krt hoog

3♠/♥/♦/♣ nog in te vullen
voor sleminviterende handen
met 4-4 fits in de minors

2♥ vierkaart ♥
2♠ vierkaart ♠

- 2♦ Transfer naar ♥ (Jacoby)
- 2♥ Transfer naar ♠ (Jacoby)
- 2♠ Transfer naar ♣
- 2NT Transfer naar ♦
- 3♣ minors (5-4 of 5-5) invite zonder 3krt ♠/♥
- 3♦ minors (5-5) mancheforcing
- 3♥ 3-1-4-5 of 3-1-5-4 mancheforcing
- 3♠ 1-3-4-5 of 1-3-5-4 mancheforcing

Lage kleuren slems met een 4-4 lage kleurenfit
zijn lastig uit te bieden als de antwoordende hand
bijv een 3-2-4-4 heeft. Wellicht dat je nog wat
slims kunt doen met 3X na INT-2♣-2♦-.

Beide heren bedank ik voor hun inbreng en ik
hoop dat meer mensen zich in de discussie gaan
mengen.

Een logisch vervolg is hoe je nu met
tussenbiedingen van de tegenstander moet
omgaan. Daar bestaan vele opvattingen over en ik
zal er twee uitgebreid bespreken.

Lebensohl is een zeer populaire conventie en
wordt gebruikt in competitieve situaties. Waarom
eigenlijk? Die vraag is eenvoudig te
beantwoorden. Je maat heeft met een bieding
laten weten dat hij over puntenkracht beschikt,
maar doordat de tegenpartij meebiedt zit je al op

2 niveau en dus redelijk hoog in het biedverloop. Hoe maak je nu duidelijk dat je zwak, inviterend of sterk bent?

Veel mensen vinden het lastig om te onthouden wanneer in een situatie nu Lebensohl wel of niet van toepassing is. Wanneer je bovenstaand antwoord begrijpt en kunt onthouden, dan kun je altijd beredeneren wanneer in een situatie Lebensohl van toepassing is of niet. Kijk maar naar onderstaande voorbeelden:

2♥ (zwak) – 2NT (Gewoon echt 16-18 punten en een ♥ stop)

2♦ (zwak) – 2♠ – pas – 2NT (Gewoon echt, 10-11 punten, geen 3krt ♠ mee, geen eigen 5krt en een ♦ stop)

2♦ (zwak) – 2♠ – pas – 3♦ (Conventioneel, 10+ punten, geen 3krt ♠ mee, geen eigen 5krt en geen ♦ stop)

2♠ (zwak) – dbl – pas – ?? (Lebensohl!! Partner heeft aangegeven dat hij punten heeft en nu moet jij je hand gaan omschrijven. 2NT is nu conventioneel).

De eerste drie zijn redelijk normale biedseries en veranderen dus ook niet wanneer je Lebensohl gaat spelen. Alleen de laatste serie is Lebensohl. We onderscheiden bij Lebensohl twee situaties:

1. Partner opent INT en de tegenpartij volgt
De basisgedachte van Lebensohl is dat je niet in 2NT wilt eindigen. Want wanneer je 2NT kunt maken dan zit je dus tegen in hun kleur en kun je de tegenpartij veel beter doubleren en downspelen.
2. De tegenpartij biedt op 2-niveau en partner doubleert om openingskracht aan te geven.
De basisgedachte van Lebensohl is ook hier dat 2NT nooit het juiste eindcontract is. Waarom? Zij een fit, dan hebben wij ook een fit. Je maat is kort in de geboden kleur en doubleert dus. Wanneer jij ook niet tegenzit in die kleur dan is het redelijk zeker dat er dus ergens een fit is, en wanneer je wel tegenzit in hun kleur, dan laat je het doublet toch lekker staan? Elke conventie kost iets, en in het geval van Lebensohl is dat 2NT als eindbod.

Voorbeeld:

West	Noord	Oost	Zuid
2♠*	dbl	pas	??

*Muiderberg

Je hebt nu in je handen

♠ HB93

♥ H82

♦ B76

♣ B52

Partner is kort in schoppen en belooft 13+ punten. Je hebt geen enkele garantie dat 2♠ veel down gaat omdat de openaar waarschijnlijk met AVT achter je zit, maar 3NT is waarschijnlijk te hoog. Normaal kun je nu 2NT bieden, maar niet wanneer je Lebensohl speelt. Wat nu? Toch maar kiezen tussen 3NT als eindcontract of passen en hopen dat het veel down gaat. Dat is de prijs die je betaalt wanneer je Lebensohl speelt. Let wel: hoe vaak komt dit voor? Veel minder vaak dan dat je wel een kleur wilt spelen, maar dus niet kunt aangeven wat jouw kracht is. Daarom is Lebensohl erg populair. Dan kan dat namelijk wel.

Laten we beginnen met de eerste situatie. Hoe reageer je op een volgbod na een INT opening: Even uitgaan van een natuurlijk volgbod

West	Noord	Oost	Zuid
-	INT	2X	??

(X is een willekeurige kleur)

Dan zijn dit nu je mogelijkheden:

Pas: Dit is altijd een mogelijkheid. Je hebt niet altijd een biedbare hand. Hou dan ook je mond. Doublet is nu straf. Partner heeft punten en jij ook, met waarden in hun kleur. Dat wordt smullen.

2Y: Elke kleur die je op twee niveau bied is zwak vanaf een vijfkaart, om te spelen (Y is een willekeurige andere kleur)

2NT: Conventioneel. Openaar biedt verplicht 3♣ zodat jij je hand kunt omschrijven (zie verderop)

3X: Mancheforcing. Vraagt vierkaart hoog bij partner. Je hebt GEEN stop in de kleur van de tegenpartij. (X is dus hier de kleur van de tegenpartij)

3Y: Mancheforcing. Vanaf een vijfkaart in de geboden kleur. (Y is een willekeurige andere kleur)

3NT: je hebt GEEN vierkaart in een hoge kleur en GEEN stop in de kleur van de tegenpartij

4♥/♠: vanaf een zeskaart in een hoge kleur, om te spelen.

Dat zijn al veel mogelijkheden maar, wat kun je nu nog niet aangeven?

- Je kunt niet inviteren met een vijfkaart in een hoge kleur.
- Je kunt geen stops in de kleur van de tegenstander aangeven.
- Je kunt een zwakke hand met een vijfkaart in een lagere kleur dan het volgbod niet bieden.

Nu komt het 2NT bod om de hoek kijken. De INT openaar is na 2NT van jou verplicht om 3♣ te zeggen. Waarom? Omdat jij zwak kunt zijn met een lange klaverkleur. Kijk maar mee.

West	Noord	Oost	Zuid
-	INT	2X	2NT*
pas	3♣**	pas	??

* Lebensohl

** verplicht

Nu heb je deze mogelijkheden:

pas: Zwak met een lange klaverkleur

3Y lager: Zwak met lengte in de geboden kleur (Y lager is een willekeurige andere kleur die lager is dan van de tegenstander. Bijvoorbeeld ♥ na een ♠ volgbod)

3Y hoger: Inviterend vanaf een vijfkaart, maar liever vanaf een zeskaart in de geboden kleur (Y hoger is een willekeurige andere kleur die hoger is dan van de tegenstander. Bijv. ♥ na een ♦ volgbod)

3X: Mancheforcing. Vraagt vierkaart hoog. BELOOFT een stop in de kleur van de tegenstander (X is dus hier de kleur van de tegenpartij)

3NT: Je hebt geen vierkaart in een hoge kleur en BELOOFT een stop in de kleur van de tegenstander

Er blijven ook na deze extra opties maar weinig mogelijkheden om inviterende handen te bieden, maar dat is nu de kracht van het tussenbieden. Geen enkel systeem kan dat oplossen. Lebensohl biedt de mogelijkheid om te inviteren met kleuren die hoger zijn dan de volgkleur. Nadeel is dat je dat eigenlijk altijd met een 6kr moet doen. Tegenover een minimale NT openaar loop je anders een grote kans op 3 niveau met 23/24 punten in een 5-2 fit terecht te komen. En dat terwijl de tegenstanders al bepaald hebben wat hun werkkleur gaat worden. Gevaarlijk dus.

Persoonlijk vind ik de Lebensohl conventie erg ingewikkeld. Jij moet jezelf afvragen of de complexiteit van dit systeem opweegt tegen de voordelen. Zelf ben ik een voorstander van de SF conventie. Eenvoudiger, maar alleen toepasbaar op deze situatie waarin partner INT opent. Onderaan deze rubriek staat die uitgelegd. Vind je ook de SF nog te complex, dan is Rubensohl een goede aanrader. Daar is alles op 2 niveau zwak en vanaf 2NT alles een transfer naar de volgende kleur. Een transfer naar de kleur van de tegenstander doet dienst als Stayman conventie. Bijna net zo eenvoudig als natuurlijk bieden, maar door 2NT op te geven als natuurlijk bod komt het contract altijd in de sterke hand. Simpel en doeltreffend, maar beperkt.

De grote kracht van Lebensohl blijkt pas wanneer je een verdediging nodig hebt tegen zwakke 2 openingen. Dan behandel je een doublet van je partner op een zwakke twee op dezelfde manier alsof je partner INT geopend heeft. Dus:

West	Noord	Oost	Zuid
2X*	dbl	Pas	??

(X is een willekeurige kleur)

* zwak

Je antwoordt nu op dezelfde manier als eerder beschreven. Dat is lekker makkelijk.

Er zijn echter uitzonderingen. Anders zou het te makkelijk worden. Na INT openingen bij partner kun je zonder stop en zonder vierkaart hoog meteen 3NT bieden omdat het contract toch in de sterke hand zit. Omdat na zwakke 2-openingen

hiermee het contract in jouw hand komt, wordt in veel lectuur geadviseerd om na deze zwakke 2-openingen het directe 3NT bod en het 3NT bod via 2NT, in deze biedserie qua betekenis om te draaien. Meteen 3NT belooft nu dus wel een stop. Wanneer je geen stop en geen vierkaart hoog hebt kun je dat dus via 2NT duidelijk maken. Met dat laatste schiet echter je weinig op dus wordt door deskundigen geopperd om direct de kleur van de tegenstander te bieden. Je ontkent dan de stop en kan via deze omweg 3NT toch in de sterke hand manoeuvreren. Dat laatste is niet zonder risico. Je moet vooraf goed nadenken over de mogelijke antwoorden van partner.

Wanneer partner namelijk die vierkaart die je vraagt wel heeft (en omdat jij hem niet hebt en één tegenstander hem ook al ontkent heeft, is die kans dus groot) moet je alsnog zonder stop 3NT bieden. Sterker nog. Kijk eens naar de onderstaande voorbeelden:

West	Noord	Oost	Zuid
2♥	dbl	pas	3♥*
pas	??		

* "Stayman" vraagt naar 4krt ♠

3♠ ja, heb je nu echter zelf die 4krt niet dan moet je nog steeds zelf 3SA bieden zonder stop of passen op 3♠ of 4♠ in de 4-3 fit spelen

3NT nee, jij past nu, maar je weet helemaal niet of jouw partner wel een stop heeft en die kan niets meer zeggen

West	Noord	Oost	Zuid
2♠	dbl	pas	3♠*
pas	??		

* "Stayman" vraagt naar 4krt ♥

3NT nee, jij past nu, maar je weet helemaal niet of jouw partner wel een stop heeft en die kan niets meer zeggen

4♥ ja, je bent nu het haasje wanneer je er zelf maar twee hebt. Vluchten kan niet meer.

De complexiteit van Lebensohl neemt zo wel in hoog tempo toe. Ik adviseer daarom om dit

laatste vooral niet te doen. Naar mijn idee is het dan net zo makkelijk om twee verschillende systemen te gebruiken voor de verschillende situaties. Zoals altijd is "bezint eer ge begint" van toepassing. Bekijk goed wat wel of niet binnen jouw partnership past. Kies daarna pas voor een systeem.

Zijn we er nu al met Lebensohl? Nog lang niet. We zijn nu steeds uitgegaan van natuurlijke biedingen, maar wat als de tegenstander conventioneel biedt? Denk aan INT gevolgd door Landy, Multi-Landy of DONT. Maar ook na openingen als Muiderberg, 2♣ als zwak met ruiten, Multi of openingen die zwak zijn met beide vierkaarten hoog. Lebensohl heeft ook daar oplossingen voor maar ik raad het af om daar meteen vol in te duiken. Kijk eerst maar eens of Lebensohl in de standaard situaties bevalt. Gaat dat foutloos, dan is het een mooi moment om nog eens naar extra mogelijkheden te kijken.

Ben je overtuigd van Lebensohl? Dan ben je klaar met dit artikel. Wil je mijn alternatief weten? Ik zal proberen dat hieronder te beschrijven en te motiveren.

De reden dat ik een groot aanhanger van Sint/Schipperheijn ben is dat ze kiezen voor degelijke oplossingen. Makkelijke situaties vragen makkelijke oplossingen en moeilijke situaties om moeilijke oplossingen. Veel spelers laten zich leiden door het argument dat alles eenvoudig moet zijn. Ik denk dan: Was niet gaan bridgen. Bridge is gewoon niet eenvoudig. Sommige enthousiastelingen kiezen voor hele ingewikkelde systemen om makkelijke problemen op te lossen omdat 'goed' nog niet goed genoeg is. Prima, maar je maakt het jezelf erg moeilijk voor heel weinig winst.

Sint/Schipperheijn hanteren in mijn ogen altijd logische schema's. Hun SF conventie (SF = van Start tot Finish) is van toepassing op volgbiedingen na INT. Zij maken onderscheid tussen een volgbieding in een lage kleur of in een hoge kleur. Dat vind ik logisch omdat er in bridge een heel groot verschil bestaat in de waardering voor hoge of lage kleuren.

Na een volgbod in een lage kleur:

West	Noord	Oost	Zuid
-	INT	2♣/♦	??

Pas geen biedbare kaart

Dbl vanaf 8 punten

2(♦)♥/♠ Vanaf een vijfkaart, om te spelen

2NT Transfer naar de andere lage kleur. Minimaal inviterend en een vijfkaart. (Met een minimum neemt partner de transfer aan, met een maximum en aansluiting in jouw kleur en een stop in de kleur van de tegenstander bied hij 3NT. Zonder stop maar wel met aansluiting biedt hij de kleur van de tegenpartij. Zo kan nog beken worden of de jij de stop misschien wel hebt.)

3♣ Stayman (partner antwoord altijd 3♦ zonder stop in de kleur van de tegenpartij. Jij kunt dan gewoon jouw vierkaart bieden omdat het niet meer uitmaakt in welke hand het contract zit))

3♦/♥ Transfers naar ♥/♠. Minimaal inviterend en een vijfkaart. (Met een minimum neemt partner de transfer aan, met een maximum en tweekaart in partners kleur biedt hij 3NT en anders 4♥/♠)

3NT Geen vierkaart hoog maar wel een stop in de kleur van de tegenpartij

Na een volgbod in een hoge kleur:

West	Noord	Oost	Zuid
-	INT	2♥/♠	??

Pas geen biedbare kaart

Dbl vanaf 8 punten

(2♠) vanaf een vijfkaart, om te spelen

2NT transfer naar ♣. Minimaal inviterend en een vijfkaart. (zie antwoorden na transfer hierboven)

3♣ transfer naar ♦. Minimaal inviterend en een vijfkaart. (zie antwoorden na transfer hierboven)

3♦ transfer naar andere hoge kleur. Minimaal inviterend en vanaf een 5krt. (antw. zie boven)

3♥ Mancheforcing en een vierkaart in de andere hoge kleur (met 3♠ ontkent partner een vierkaart en een stop in de kleur van de tegenstander)

3♠ noodbod. 10+ punten dus eigenlijk op zoek naar de manche, maar geen biedbare eigen kleur, geen vierkaart in de andere hoge kleur en geen stop in de kleur van de tegenpartij.

Zoals je ziet kost het veel minder moeite om dit systeem uit te leggen dan Lebensohl. Daarom heeft het mijn voorkeur. Ik zal proberen (zo objectief mogelijk) de voor en nadelen op een rijtje te zetten.

Nadelen van de SF

- Met zwakke handen en lange kleuren in een kleur die lager is dan die van de tegenpartij, moet je passen.
- Eigenlijk zijn het twee verwante systemen en niet zoals bij Lebensohl één vast systeem.
- Het is alleen op volgbiedingen na INT openingen van toepassing. Voor verdediging tegen zwakke 2 openingen moet je een anders schema kiezen.

Voordelen van de SF

- Je kunt met bijna alle inviterende handen beter uit de voeten. De antwoordende hand hoeft met inviterende handen niet zelf te beslissen zoals in Lebensohl, maar partner kan goed zijn minimum of maximum aangeven en eventuele aansluiting. Scherpe manches, maar ook scherpe slems zijn beter biedbaar.
- Contracten komen vaker in de sterke hand
- Het systeem is eenvoudiger en logischer dan Lebensohl. Er zitten geen omwegen in.

Ik denk dat de belangrijkste afweging is of je meer waarde hecht aan het in de bieding blijven met zwakke handen, of dat je scherper en preciezer wilt kunnen bieden met inviterende handen. Parentijgers zullen daarom, naar mijn idee, eerder voor Lebensohl kiezen, terwijl butler en viertallen fans meer voordeel aan de SF zullen toekennen. Zelf in 3♣ -I gaan of de tegenstander 2♥ laten maken is in paren een erg belangrijk verschil. Andersom, zelf 3♣ C of zij 2♥ -I, net zo. In viertallen maakt het geen drol uit. Dus waarom zou jij je daar druk om maken? Nog niet tevreden? Er zijn nog meer mogelijkheden, maar ik ga ze hier niet bespreken. Daar bestaan goede boeken voor. De keus is aan jou. Succes ermee.

Staalje

Jannes van 't Oever

Ik was onderstaand spel helemaal vergeten. Gelukkig herinnerde René me eraan en vond ik op een kladblaadje (of was het een bierviltje?) de complete layout terug. Het betreft een spel uit de afgelopen viertallencompetitie tegen het team van Sjoerd. Het gebeurde allemaal aan het begin van de 2e helft, tegen Alex en Marcel. Als mijn geheugen me niet in de steek heeft gelaten, hadden wel al een ruime voorsprong opgebouwd.

Misschien kreeg René op dit spel de geest van een op hol geslagen locomotief, of zag hij het ware potentieel van zijn hand, dat weet ik niet. Maar als je biedt zoals hij, dan moet je je contractjes ook wel binnen kunnen slepen.

Oost / NZ

- ♠ VT9x
- ♥ Tx
- ♦ Tx
- ♣ 8xxxx

- ♠ xxx
- ♥ Hxxxx
- ♦ Vxx
- ♣ Tx

- ♠ HBxx
- ♥ Vx
- ♦ Hxxxx
- ♣ HV

- ♠ Ax
- ♥ AB9x
- ♦ AB9
- ♣ AB9x

West	Noord	Oost	Zuid
Alex	Jannes	Marcel	René
		INT ¹⁾	dbl
rdbl ²⁾	pas	2♣ ³⁾	dbl
2♥	pas	pas	dbl
pas	2♠	pas	3NT
dbl	a.p.		

¹⁾ 14-16

²⁾ Eénkleurenspeel, verplicht tot 2♣

³⁾ verplicht

René kon de 3 contracten van OW ongeveer op eigen kracht downspelen. Jammer genoeg gooide ik roet in zijn eten door weg te lopen naar 2♠. Volslagen idioot natuurlijk, want maat heeft 2♣ voor straf gedoubleerd, dus met mijn lengte daarin is dat de veiligste haven. René knalde (uit

frustratie?) de manche. Alex telde zijn 5 punten bij de verwachte 14-16 van zijn maat en voorzag het contract van een lintje.

Alex startte een kleine ♦ en die was via de Heer voor het Aas. René testte de klaveren en vond ze 2-2. Oost speelde ♦ terug via de Boer voor de Vrouw en ♦ na voor zijn 9. Nu 3 rondjes ♣ en in de tank: wat heeft Oost? Vanwege het éénkleurenspeel van West kon René Oost uittellen op een 4-2-5-2. V

oor zijn INT opening heeft ie er toch minstens 14 nodig, dus de ♥-honneurs zitten gesplitst. Aldus is het speelplan compleet. ♥ Tien voor uit dummy, en dan maar werken tot ♥ 9 je negende slag is. Tel maar even mee: 4 ♣'s, 2 ♦'s, 2 ♥'s en 1 ♠ maakt 9 slagen. Zo, dat is best wel een scherpe manche. Ik bracht als dummy dan niet veel punten mee, maar die Tienen waren best welkom, net zoals mijn lekkere lengte ♣.

Overigens is het volgens ZAR (ja, Kees heeft me besmet) wel een okay manche. Dus ik schaam me nergens voor. Mocht je geïnteresseerd zijn, dan mag je me aanschieten.

Staalje 2

Jannes van 't Oever

Afgelopen seizoen heb ik ook de Open Paren competitie gespeeld. In de Hoofdklasse om precies te zijn, samen met mijn vikingbroeder René. Martijn Schoonderwoerd noemt het altijd iets spottend “bezopen paren”. Daar heeft ie wel gelijk in. Vaak wordt er zomaar iets gedaan of niet gedaan (?) OMDAT het paren is. Iedereen geilt op die extra down of overslag. Daar word je wel eens moe van. Maar goed, het blijft bridge, en dat boeit altijd. Komend jaar doe ik waarschijnlijk weer gewoon mee. Misschien wel omdat KJ en Wim de Rooy afgelopen jaar naar de Hoofdklasse zijn gepromoveerd. Eindelijk ook eens leuke tegenstanders, want de concentratie horken is soms echt beangstigend. Overigens wil ik niemand afschrikken om aan zo'n competitie mee te doen, het is gewoon een hele andere aanpak dan viertallen.

Okay, dan nu mijn juweeltje van afgelopen jaar:

♠ AH8xx
♥ x
♦ AVTx
♣ Vxx

Links van je opent 1♦ en rechts biedt 1♥. Ik kwakte 2♠ op tafel. Misschien een beetje ruw met zo'n aardige hand, maar maat heeft al gepast en ik wens hun deelscore alvast uit te nemen. Hieronder het complete biedverloop:

West	Noord René	Oost	Zuid Jannes
1♦	pas	1♥	2♠
pas	2NT ¹⁾	3♦	4♠
a.p.			

¹⁾ 4krt ♠ met een zijkleur in ♣

Ik geef je nu de complete layout. Maar probeer eerst eens te verzinnen hoe je 10 slagen gaat maken (met ♦ uit) voordat je de oplossing leest.

♠ Bxxx
♥ Vxxx
♦ x
♣ Hxxx

♠ V9x
♥ Hxx
♦ Hxxx
♣ ABx

♠ AH8xx
♥ x
♦ AVTx
♣ Vxx

♠ T
♥ ABxxx
♦ Bxxx
♣ xxx

Ik kreeg een kleine ♦ uit via de Boer voor mijn Vrouw. Rommel... rommel... kraak... speelplan klaar. Een kleine ♥ richting dummy was voor Oost die ♠ Tien terugspeelde. Die nam ik en begon over en weer te troeven totdat de volgende layout was bereikt:

♠ B
♥ V
♦
♣ Hxxx

♠ V9
♥
♦ H
♣ ABx

♠ H8
♥
♦ A
♣ Vxx

♠
♥ Ax
♦ B
♣ xxx

Ik keek maar eens met ♠ Heer of de troeven misschien rond zaten, maar dat bleek niet zo te zijn. Ik nam ♦ Aas mee en zag dat die rond zaten. Wat heeft West nu gehad als opening? Samen met het biedverloop en punten uittellen kom je dan uit op precies een 3-3-4-3. Het afspelen was vervolgens eenvoudig. Een ♣ naar de Heer (West kan niet opstappen) en de laatste ♥ uit dummy afgetroefd met ♠ 8. Als West niet overtroeft, dan heb ik er al tien, maar doet ie dat wel, dan mag ie de laatste slag komen brengen aan ♣ Vrouw. Lekker!